Knowledge and timber should not be much used until they are seasoned.
—O. W. Holmes.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 4—Vol. LVII. Friday, 30th January, 1959 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

ANC In Federation Gears Itself For Action

SALISBURY, (Southern Rhodesia) Monday.

ONE of the biggest political question marks confronting the Rhodesian Federation today is the role which will be played by the African National Congress during the next few years, while the Constitution is under review by the British Government.

The Congress is more vociferous today in its demands for the dissolution of the Federation and self-government for Northern Rhodesia and Nyasaland than at any time since the Federation was created in 1953. At the same time, it has seldom been more divided internally.

The Congress movement is probably strongest in Nyasaland, when, for the past six months, the leadership has been in the hands of Dr. Hastings Banda, a medical man who has returned to his own country after an absence in Britain and Ghana of about 30 years.

Small, dapper Dr. Banda returned to Nyasaland at the invitation of Congress preaching moderation and non-violence in the struggle for independence for the Protectorate.

But in recent months there has come a remarkable change. Dr. Banda now shouts "To Hell with Federation." He urges Africans to go to jail in their thousands, and to be prepared to die in the cause of independence. His oratory has vastly impressed the younger members of the Southern Rhodesia Congress, but has dismayed the more conservative African politicians.

Prohibited

Dr. Banda has since been declared a prohibited immigrant by the Southern Rhodesian Government, as has one of his principal lieutenants, Mr. Herbert Chipembere.

But there has been no lack of evidence of Congress activity in the Nyasaland Protectorate, where mobs have stoned vehicles, school children have been incited to such a degree of insubordination that schools have had to be closed, and African building trainees have gone on strike.

The movement for greater unity between Congress in Northern Rhodesia and Nyasaland has meanwhile received a set-back through a growing personal antipathy between the old hand Congress President Harry Nkumbula, and the new broom, Dr. Banda.

Early this year Nkumbula, apparently nettled by the popularity and publicity successes of Dr. Banda, attacked him as an extremist. As a result, thousands of Nyasas working on the Northern Rhodesia Copperbelt, who formerly supported the Northern Rhodesia Congress, have broken away, and are forming local branches of the Nyasa Congress.

Revolt

The revolt of European opinion against Mr. Garfield

(Continued on page 39)

Fort Hare Students Pained Over Bantu Education

THE political reporter of "The Natal Witness" states that the students of Fort Hare University College, Alice, in their protest against the Government's proposal to enforce apartheid in South African universities, have made a demand for free and compulsory education for all children of all races.

"What Fort Hare students demand is free, compulsory, universal and equal education for all children, the opening to all of a higher education and technical training by means of State allowances and scholarships awarded on the basis of merit, and a mass state education plan to abolish adult illiteracy," reads the statement issued by the Students' Representative Council of Fort Hare.

This demand by the students of Fort Hare supplements protests made last weekend by the National Union of South African Students, with a membership of 15,000, and the Students' Representative Councils of four Universities—Rhodes, Witwatersrand, Cape Town, and Natal (Pietermaritzburg students). Statements were also issued by the Liberal Party and the S.R.C. of Pius XIIth Catholic University College.

"The attitude of the Fort Hare students to the Bill is one of uncompromising opposition because it is based on discrimination," states the Fort Hare S.R.C. "The educational freedom that is intended specifically for a group either on a racial or colour basis is discriminatory and as such cannot be education in the accepted sense of the term."

(Continued on page 37)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY. 30TH JANUARY 1959

Cracks In Apartheid Wall

FROM very many sides come indications that the moment of collapse for apartheid approaches. On the international plane Verwoerd knows that the entire civilised world, barring a few countries, is now against him. So much is this the case that even Canada and the United States no longer find themselves able to take up a neutral position on South Africa's race problem. Internally, yawning chasms have developed between the English and the Afrikaner and between the non-European and the Whites. An atmosphere of uncertainty has descended upon the country which could very well bode ill for all concerned.

Those who were weak yesterday know now that they are strong. And in the face of the stupid arrogance of the advocates of apartheid and the selfishness of the majority of the White people, it is hardly surprising that some non-Whites have begun to think of producing their own form of race consciousness to hasten movement towards the goal of freedom. But this development will not do anybody any good. As Mr. Tom Mboya pointed out once, violence will hinder progress towards liberty. Anything that moves events towards a forceful collision is thus to be avoided almost at any cost.

The moment calls for that statesmanship which has not been forthcoming from the White side, for the voices to be raised in ways to reinforce those who seek peace and understanding between individuals as well as groups.

There flows from the Afrikaans side a stream of thought which suggests that the reasonable in that section of the nation are beginning to see salvation for themselves in conciliation. Mr. Japie Basson has shown remarkable courage in telling the mighty Verwoerd that to throw the representatives of the Africans out of Parliament is to break faith with the Africans. Sabra leaders are working themselves overtime on endeavours to meet the leaders of the African people. Now and then a voice is raised from the DRC against injustice. All these are healthy signs of a welcome crack in the apartheid wall. But they are also a challenge to the non-Whites. If the Afrikaner now stretches forth a timid hand of friendship, will the non-European rise to the occasion and reciprocate? As we think over this question, we find it appropriate to bear in mind the fact that Mahatma Gandhi, whose death on January 30, 1948 we remember with grief, taught that good was never advanced by evil. It would do the non-Whites little good to think in terms of vengeance. At the same time it would project before the world a grander idea of the Greater South Africa if non-White leaders made it clear that vengeance is not in their minds. We have had assurances to this effect in the past. But in the face of nationalist awakening, particularly among the Africans, it cannot be said that we have had too many of these assurances.

Comment On Men And Events

Accra Conference—IV

Russia And America

By JORDAN K. NGUBANE

ALL sorts of rumours filled the air when we got to Accra. The one that seemed most persistent, however, involved the United Arab Republic. It was said that Nasser had wanted to flood the conference with 100 delegates. Accra was reported to cut this down to 5. Cairo, it was stated, had then asked to send 30. The conference secretariat was said to have finally agreed to recognise only 11.

As I saw things, he rumour tended to sour the attitude of the African delegates against the Arabs of the UAR.

Very many delegates came with the idea in mind that the conference would see a showdown between the United States and the Union of Soviet Socialist Republics. America had sent a contingent of fraternal delegates and observers which, it seemed to me, made them the largest national group from outside Africa I met as many of the Americans as I could—in particular my old and valued friend Homer A Jack whom I had met in South Africa He told me he had heard that he was a prohibited immigrant in the Union Both of us agreed that the ban would not last much longer in view of the changes going on in the non-White world

The Russians had sent a very strong team from the Solidarity Council I met them in the lounge of the Ambassador Hotel. I had first seen them at a party given by Mr. Krobo Edusei in his house. One of the delegation, a broadfaced man with a kindly smile—I think he said his name was Abdurazbov—looked like a White man. He insisted he was a non-European. I expressed the wish to meet them and know one or two things about Russian policy for Africa. They warmly fixed a date. That involved important sacrifices on both sides because the night we were to meet was the one on which a famous Negro singer would be entertaining the delegates.

Courteous

When I got to the Ambassador Hotel the seven Russians—two of them, including the leader, Mr. Azimov, had distinctly Mongol features—took me to the lounge of the Hotel They were extremely courteous and were keen to assure me that they were men who kept their word.

Both the Americans and the Russians did not do much to capture the eye of the conference or to influence it directly. This is truer of the Russians than the Americans. The former sat in the pit of the conference and cheered warmly only when terrible things were said against the imperialists. And there was no end to them.

Mrs. Du Bois, the wife of the veteran father of Pan-Africanism, read a message from him which advanced the queer thesis that the basic structure of African tribal society was fundamentally communistic. The individual, she said, existed to serve the State. She urged the delegates to look for friends, not among the imperialist powers, but among those countries which supported China and India. This was cheered by Left-wing groups but tended to fall flat in the plenary session which Dr Nkrumah had, in his opening address, warned against new forms of imperialism which did not necessarily come from Europe.

Apart from this American effort to push the conference in the communist direction, there were not outstanding efforts to move to one side or the other.

Popular

The Russians spent a goo deal of their time fraternising with the delegates from all parts of Africa. For a group handicapped by language difficulties they succeeded in making themselves a popular team. They dished to all and sundry souvenirs, largely from the non-White republics of the USSR. Then they discreetly extended invitations to selected delegates to visit Russia. They moved about more as a group. One could understand this. Apart from Professor Potekhin, only two in the delegation seemed able to speak English tolerably well. Their habits of thinking, however, were vastly different They tended to think as a group; their individuality was suppressed.

The Americans, on the other hand, moved about more freely,

(Continued on next page)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Professor Du Plessis Has Another Plan

ACCORDING to the political correspondent of the "Daily News", Prof. L. J. du Plessis, of Potchefstroom University, who caused a stir recently by advocating that the Whites should lead the Africans to political emancipation, is advocating coalition between part of the United Party and the Nationalist Party. And the Nationalist Press says that he is "again spreading curious political thoughts."

Prof. du Plessis is one of the recognised leaders of the intellectual wing of the Nationalist Party which, while advocating apartheid, emphasises that it should be by consent and that it should be designed to accommodate African nationalism.

Now he is propagating a "favourable atmosphere for the next phase in our race policy, among other things by the ending of the treason trial and by the more supple application of apartheid."

There should be an understanding between the Nationalist Party and the Nationalist minded part of the United Party, he says. There should be consultation with the "real leaders of the various race groups."

Relations should be established with the independent States of Africa.

He urges multi-racial clubs, under State control, in the big centres.

The basis for the new phase in the race policy should be announced as the earliest possible complete emancipation of all non-Whites in the Union and Southern Africa.

"Independent non-White States must be welcomed so that a Monroe Doctrine for pan-Africa can be proclaimed."

Professor du Plessis envisages something in the nature of a Federation in Southern Africa.

He would like a speed-up of immigration. The two White sections would later necessarily grow to one political nation. A new national convention and a new constitution would be needed to give concrete form to this matter, Prof. du Plessis says.

This is the second time recently that a professor from Potchefstroom has spoken his mind.

Prof. J. H. Coetzee, a member of Sabra, expressed his personal view last week that "Nationalism and freedom are indivisible and, seen in this light, the national aspirations of the indigenous nations of Africa can only be commended and welcomed."

Congo Whites Think About Independence

LEOPOLDVILLE.

SELECTIVE European immigration on a big sacle, strong Government policies in African administration and progressive economic measures are needed in the Belgian Congo if the danger is to be avoided of this vast colony drifting into a third rate and unstable State on the African Continent.

Many White settlers in the Congo are doing some hard thinking now that the shock of the Leopoldville African riots has been absorbed...and their opinions are forming along these lines

Perhaps more important still from an authoritative point of view is that a member of the Belgian Government's Parliamentary Commission of Inquiry into the riots expressed similar views to a correspondent of the "Daily News."

His name cannot be revealed but the significant thing is that there is a trend of thought—a strong trend judging by a certain amount of outspokeness—although it does not necessarily mean that all officials are of the same opinion.

Nearly all agree that had the Belgian Government taken steps to encourage immigration, implemented a stronger African policy and bolstered economic development 10 to 20 years ago the Leopoldville incidents would probably never had taken place.

Congo White settlers feel that independence for the colony should not be granted too quickly.

They want independence for the Congo to be implemented step by step

And underlining it all is the Europeans' fear of their own future for many of them have spent the best years of their lives in the Congo.

Their children were born in the Congo and they feel too that they have nowhere else to go should it ever become necessary for them to leave.

A significant point arising out of the Leopoldville riots is that some authorities believe that only three per cent. of the Congo Africans want independence if they understand the word.

And as happened at Leopoldville they forgot what the purpose of the demonstration was for and turned to looting and pillaging, damaging their own schools and social centres to the tune of more than £2,000,000.

Black troops made up of other tribes men in the territory restored order with the help of White officers—with astonishing ruthlessness.

Conservative M.P. Says Things Are Bad In S. A.

AFTER a 10-day visit to South Africa and Basutoland, Major Patrick Wall, M.P., has come back to London with the impression that "things are really bad in the Union," says a report in the "Daily News"

This is the opinion that he, as chairman of the Conservative Party's committee on East and Central Africa, will pass on to his fellow M.P s.

Major Wall is regarded by his colleagues as something of an expert on the Rhodesias and the Union. And it was he who last year threatened the South African Government with "retaliation in the field of trade" if it embarked on the economic warfare against the Protectorates

On the tour from which he returned last week, Major Wall spent a total of 10 days in Basutoland and the Union; it was his first visit to the Union for five years, but before that he had made "several" such visits.

He is not prepared to be more specific for publication than that "things are really bad in the Union"; but he will pass on this impression, along with the feeling that the British Government should make adjustments in its attitude towards, and its relations with the Union.

Major Wall also spent a total of seven days in the Federation. (He previously visited the country for six weeks in 1957.)

His impressions are very different. "There are difficulties to be overcome of course, but I found the people there well set on the way to solving the problem of partnership," he says.

But so deep is the hostility that Major Wall feels towards the Union that he finds that what impressed him most about the Federation was that "everyone there is diametrically against ever joining up with South Africa—and this at a time when everyone in South Africa is talking about Southern Rhodesia soon joining up with the Union."

Accra Conference

(Continued from previous page)

never as a group and when you got to an American and asked him for his mind he spoke—sometimes—with indiscreet candour.

I think it is correct to say that neither of the Big Power groups behaved in ways to suggest that they were pushing the conference in any particular direction. But as their people sat at the back of the conference, listening to the speeches by the leaders of the delegations, one felt the full impact of their interest in what was being said and done. Now and then they showed their hand by cheering enthusiastically when a point was driven home which favoured their respective lines of policy.

The Americans enthusiastically cheered Dr. Gikonyo wa Kiano (Kenya) when he demanded the release of Jomo Kenyatta. The Russians went wild when Dr. F. Omar of Algeria asked the conference to commit itself to violence in the fight against imperialism.

The conference, of course, had not met to say it would fall on any side of the ideological fence. As a result communism and alignment were never real issues, both in the plenary sesssion as well as in the leaders' gatherings. The delegates were concerned only with three things: Freedom, African Unity and the methods to use to move events in the direction of their choice. There was complete agreement on the first two issues and very sharp differences on the last one.

(Next Week: The UAR and African Nationalism)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

NIC Plans Mass Protest Against Unemployment

THE Natal Indian Congress expressed its alarm at the serious economic plight of the many thousands of workless Indians in Durban. The semi-official figures given puts the number at over 20,000. The Congress statement said, "We are deeply concerned by the gross wastage of youthful and resourceful labour and we are planning a mass meeting of all unemployed persons to devise ways and means to combat this reckless disregard of Indian misery and hardship."

"It is not difficult," the statement continued, "to ascertain the reasons for this serious situation. While in other parts of the world energetic steps were being taken to cope with problems of unemployment and endeavours made to place as many people as possible in employment the reverse was true n South Africa.

State Policy

"The speculation that state policy is responsible for this shocking and alarming condition is justified. Under the apartheid conditions non-White labour cannot bargain freely. Jobs reservations has put paid to large number of skilled operatives in the textile and other industries. White immigrants however, were not having difficulty in being placed in employment.

"The location of industries under Government Aegis in the rural areas where cheap labour is available and not subject to the stringent provisions of wage agreements applicable to the urban areas has brought an end to the many non-White enterprises in the clothing and textile business.

"Another factor is the perpetuation of provincial barriers against the free entry of Indians into the other parts of Union territory where employment may be found."

The civil service except for a few posts in the police, postal and Court services and that too only in Natal are literally closed to Indians. The technical trades, steel industry, mining, motoring and other technological avenues are not open to our people.

"We must also call on private commerce and industry to assist in the solution of this problem. They have much to gain."

City Council

"The Durban municipality too is guilty of serious retrenchment of Indian labour. The municipal services need investigations not only in regard to unemployment but also in regard to the poor wages earned by the workers who have served the Council for many years.

The situation presents a problem for immediate and urgent discussion, inquiry and solution by all concerned. The statement concluded."

NIC Opposes New Form Of Apartheid In Education

THE Natal Indian Congress in a statement, welcomed the priority given to older children in Indian children in Indian schools this year but has strongly criticised the total ban on the admission of 5 year olds who will turn six during the course of the year. In a telegram to the Natal Education Department the NIC has requested the immediate lifting of the ban.

"If there is school accommodation available after children been admitted under the new priority lift there can be no justification whatsoever for refusing admission to the "5 plus" group. The wording of the instructions issued by the Department to School principals leaves them with no option but to refuse children in this category even where accommodation is available and our attention has been drawn to cases of such refusal resulting in these children going without any schooling.

"Urgent representations are necessary by the Education Committee to the Education Department to issue new instructions to end a situation which can find no support from any Indian organisation. The Natal Indian Congress calls upon the Education Department forthwith to give amended instructions to bring to a speedy end the anomalous situation created by the new directive which reached the school principals a day or two before the new term commenced.

"The ban now operating against the "5 plus" group of Indian children introduces a new piece of compulsory racial discrimination in education, for no such ban operates against the White and coloured children falling under the jurisdiction of the Natal Provincial Administration. "It is the urgent task of the Indian community while fully approving of the priority list in admission to have this discriminatory instruction reversed.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

46th Session Of The Indian Science Conference

Scientists Must Not Ignore Welfare Of Man

MR. NEHRU urged world scientists in New Delhi on January 21 not to ignore the welfare of humanity in their attempt to probe the mysteries of the universe.

"Science has to look at the heart and mind of man and integrate this knowledge with the other advances it is making," he said in his inaugural address at the 46th Session of the Indian Science Conference.

Nearly 100 scientists from 20 countries, including the United States, Great Britain and the Soviet Union, and 1,700 scientists from India are attending the session which is being held in a large tent on the lawns of the Delhi University.

The Duke of Edinburgh is one of the delegates.

Mr. Nehru referred to another dilemma which mankind faced with the progress of science. While "we stretch our hand to the moon, and some say we will soon be reaching Mars and Venus, we forget what happens on earth. In fact we cannot manage the earth."

He stated that two contradictory processes we being witnessed in the world today. On the one hand, there was the majestic march of science and, on the other hand, "the decay of the mind and spirit and a lack of integration in the individual and national personalities."

He did not know why it was so. It was possible that this contradiction arose from the inability of mankind to cope with the changes ushered in by science and technology.

Science A Means Of Freedom

The Duke of Edinburgh was awarded an honorary degree of Doctor of Science by Delhi University. Afterwards, in a witty speech punctuated by laughter he addressed the joint assembly of the University Convocation and the Indian Science Gongress, giving the history of the British Association for advancement of science which he is representing.

He told of its early struggling days when it was ridiculed by Charles Dickens, the Victorian author, as a "mudfog association for advancement of everything run by Professor Snore, Doze and Wheezy and by Messrs. Muddlebranes and Pumpinskull," dealing mainly with "umbugology" and "ditchwateristics."

He did not feel a stranger in this country, "Indeed it would be very odd to feel strange after hearing so much about this country and her people from the great friend of India, my uncle, Lord Mountbatten."

The audience burst into laughter when he stated "I regret to say that my only degrees are honorary ones."

He ended with an appeal that upright men and women throughout the world should bring pressure to bear to ensure that science is used to free and not to enslave mankind.

"Every human invention or discovery can be used for good or for evil, and in the end it is people as a whole who decide which it is to be.

"It is therefore essential that possible consequences of scientific research should be put before the forum of ordinary people.

"Only in this way can the combined opinion of reasonable, upright and humane men and women throughout the world exert the necessary pressure to ensure that science is used to set free and not to enslave mankind."

Dr. Radhakrishnan

In his address Dr. Radhakrishnan expressed the hope that the Commonwealth, which was an experiment in International co-operation, would serve as the basis for the emergence of the brotherhood of man. "This alone can save the mad world which is preparing for war though nobody wants it."

The Vice-President quoted the biblical saying that the iniquities of the fathers would be visited on the children up to the third and fourth generations and wondered what it was that prevented the peoples of the world from acting according to the best light of their conscience. He was of the view that it was the crisis in the human soul which was reflected in the crisis of the world.

He summed up the situation of today when he said: "The good that I would, I do not. The evil that I would not, I do." The Mahabharata says "I know what is right, I cannot adopt it, I know what is wrong but I cannot abstain from it." That is the crisis which is facing us."

Dr. Radhakrishnan added that it was no use blaming science and technology for the human predicament. Science and technology had been instruments of liberation and not of slavery. Man's life had become less painful and more significant because of the great advance science had made. There was no reason why the great miracles of science could not be used for the purpose of ennobling the life of mankind. He said the satellites and rockets were not the portents of disaster. They could be utilised to bridge the gulf that divides mankind.

Science had broken the physical barriers in the world. Man had to destroy the barriers in his mind, the barriers of national idolatory, ideological bigotry and religious dogmatism. Science had given man the opportunity to build a happy paradise on earth, a new "world where the better impulses would prevail and the lower impulses held in check."

In conclusion Dr. Radhakrishnan said: "Fear and hate are bad enough. To be feared and hated is much worse. There is no reason why we should not develop friendship among nations and adopt a relaxed, flexible attitude even towards countries with which we find ourselves estranged." This could be possible only if man's nature was transformed and there was a true spiritual awakening.

"We should never get adjusted to this deranged society. We must work in a new world, not of yesterday, nor of today, but of tomorrow."

You can command £2000 a year, with specialised training!

The School of Accountancy, backed by 49 years successful educational service, will plan your career in Accountancy, Costing, Secretaryship, Building Societies, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Direct Way to Success", Accountancy House, 134, Fox Street, P. O. Box 4592, Johannesburg, or at 8th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P.O. Box 1865, Durban, Phone 24068.

Just Arrived

Famous Religious Gujerati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valimik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujerati Explained		5	6
Gita Paoh Ratana Bashan		10	6
Manikanata		19	6
New Cooking Book Paak Vigan Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambina Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bushan, Sexual Book	1	5	0
Kosk Sastra	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vivush Vani	1	5	6
Bagath Jalarun, na Khatta	2	15	0
Jalarun na Amar Path Khatta	1	7	6

Gujerati Teacher, Gujerati Letter Writer 10/6 each

Daily Prayer Book, Sal Suwar, Adika, Maasha Khatta, Parsothan Mass na Khatta, Shri Sataya Narian Khatta, Jalaram Bapu Khatta Arthie Sangru, and many other Song Books at 2/6 each.

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Communist Papers Attack Premier's Secretary

MR. M. O. Mathai, Special Assistant to the Prime Minister, has resigned his post to be able to take suitable action against "New Age" the official organ of the Communist Party of India, and other journals for their "scurrilous" attacks on him.

In a letter to Mr. Nehru on January 12, Mr. Mathai expressed his desire to be freed. Mr. Mathai feels that the ever-mounting tendency both in Parliament and the press to attack public servants without caring to verify facts is having a devastatingly demoralising effect.

Under such deplorable conditions very few self respecting persons will care to enter government service or public life. He has, however, asserted that: "Fortunately, I still possess some strength to withstand attacks."

Army's Example In Discipline

Giving his impressions of the Army's "Amar" housing project, inaugurated by him at Ambala, Mr. Nehru paid high tribute to the efficiency, discipline, speed, patriotism and resourcefulness of the Indian Army at a public meeting.

If the project had been entrusted to the P.W.D. or any other "go slow" department, he added, the project would have taken five years to complete, and the cost would have gone up five times.

Mr. Nehru said that another trait of the Indian Army which left "indelible" marks on his mind was the efficiency and speed with which 30,000 people witnessing the opening ceremony were served hot meals in seven minutes.

Dishonouring Of Indian Flag

The Indian national flag was lowered at the instance of the Pakistani military authorities from the foremast of the S.S. Jalamani, an Indian ship whose Master, Capt. K. R. M. Kinnier, was arrested in Karachi on December 25.

This is alleged in a communication addressed by officers of the ship from Aden to the ship-owners in Bombay.

They stated that the Pakistani military authorities also took away the flag.

The authority of Pakistani officials in lowering the Indian national flag and dishonouring it has been questioned by the Maritime Union of India.

East African Cultural Team

An East African Cultural Group, the first of its kind to visit India, has arrived in Bombay on a six-month visit to this country.

Consisting of 20 men and women belonging to five different tribes of Africa, the group hopes to participate in the Republic Day Celebrations in Bombay.

The group wishes to present before the people of India the art and culture of rural Africa. It also wants to understand the life in this country.

Srinagar's Dal Lake Frozen

Dal Lake, near Srinagar, Kashmir, which is one of the biggest fresh water lakes in India, froze today when the temperature fell 12 degrees below freezing point.

According to press reports reaching here, some of the tributaries of the Jhelum river in the rural areas have also frozen. Harwan lake, which feeds the main water reservoir, about 15 miles from Srinagar is also frozen. This has resulted in partially affecting the drinking water supply to Srinagar town.

The maximum temperatures recorded in Srinagar was 10 degrees below freezing point and minimum 12 degrees below freezing point.

Move To Promote Indo-Pak Trade

India and Pakistan will exchange trade delegations to explore the possibilities of promoting trade between the two countries.

India's Deputy High Commissioner, Mr. P. K. Banerjee, who left for Dacca recently, had talks with the Commerce Minister of Pakistan at Karachi on the question of border trade between Pakistan and India.

Since the imposition of martial law in Pakistan border trade has been virtually at a standstill.

Dr. J. C. Ghosh Dead

Dr. Ghosh, member of the Planning Commission, died here this morning after a protracted illness. He suffered from cancer. He was 64.

R.Day Parade To Be Televised

For the first time, All India Radio is making arrangements to televise the Republic Day parade on Rajpath, New Delhi, as part of the experimental service which is at present being operated by its research department.

The signals will be relayed from the Presidential saluting base. AIR has also arranged for the installation of about a dozen receiving sets in the bigger hospitals of the city.

West Germany To Approach Mr. Nehru

An appeal for Mr. Nehru's good offices in the Berlin crisis may be made by West Berlin's Lord Mayor Willi Brandt during his Asian tour next month.

If, as is expected, he goes to New Delhi, the Lord Mayor will seek talks with Mr. Nehru, whom officials here believe to be in a position to use influence with the Soviet and the West to encourage a settlement.

Recently, the former West German Ambassador in New Delhi, Dr. Meyer suggested India or Sweden might be approached if a question of mediation arose.

U.N. Map On Kashmir

The U. N. Secretary-General was asked at his Press Conference in New York recently about a United Nations map which does not show Jammu and Kashmir as part of India.

An Indian correspondent sought the United Nation's elucidation on the point in the light of recent discussions of the subject in the Indian Parliament.

Replying on behalf of the Secretary-General, his Executive Assistant said there had been some confusion regarding the interpretation of the U. N. map. He said the map did not show Kashmir as part either of India or Pakistan. The territory was indicated by a broken line on the frontier between the two countries. It was the way of indicating a territory under dispute.

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

A. K. Hoosen & Sons

WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
Tel. Add: HOOSENSONS. DURBAN.

STOCKISTS OF:

Caromboards, Agarbattis, Sarees, Handbags, Fancy Goods, Novelties, Ornaments, Giftwares.

Blouse Materials, Plastic and Glass Bangles, Silver & Brasswares, Ladies' False Hairs, Immitation Jewellery, Electric Table and Wall Lamps, Habedashery Lines and Clocks.

Also Stockists of: Coconuts, Jhinga, Tamarind, Etc., Etc.

COUNTRY CUSTOMERS:

We have pleasure in announcing the appointment of Mr. YUSUF BHOOLA as our Traveller for the District of Natal.

Kindly write to us so that we may ask him to call on you to show you the wide range of lines we carry.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Evil Of All Evils

By A SOUTH AFRICAN CITIZEN

WITH the passage of world events both in this country and elsewhere we feel more and more the need of a leader, a leader who can, not only show us the right path but lead us to it. Less than a half century ago such a leader was in our midst. On the 30th January it would be exactly eleven years since he, Mahatma Gandhi, departed from our dark world.

However by following his example, studying and practising his teachings we could make tremendous progress. But instead of this we are satisfied by merely worshipping him and singing his praises.

There is an almost universal tendency to compare Gandhi with both Buddha and Christ and hence Mohamed. We recognize the fact that all these men have taught along the same lines, and over £0 per cent of our world comprises of people following one or another of these teachings. Yet where is our world? There is a deterioration in human character and in place of an understanding friendly world which should be if we were staunch followers of our sect whichever it may be, we have a selfish hostile world.

Socially we are falling Economically, as usual the tremendous strides of science has brought us face to face with poverty. But alas! politically, where are we?

We face one crisis after another, War is in the air. The ammunitions have to be used. How else can they be exhausted?

However, although these are evils bad enough to make us shrink from them, the evil of all evils is the apartheid policy of South Africa. It is in direct contradiction of all good ethics, and teachings of the Bible, Kooran and the Gita. If conscience ruled our actions, apartheid would be a term unknown to humanity.

Nevertheless the apartheid bomb is thrown amongst us. The consequences are facing us. What are we to do?

There is only one answer. Let us pull it out from its very roots and leave no trace of it. This can only be done by being ourselves competent to fight an evil.

Let us follow the teachings of the great and beloved leader, Mahatma Gandhi, with love, understanding, non-violence and patience.

No day could be better and purer than the 30th of January to make a resolution to fight with all our might and the Mahatma's spirit besides us and following his teachings closely to the glorious end.

UNITY

By RAVISHANKER MAHARAJ

(Translated from Gujarati)

THERE was an old parrot. He was flying up in the sky with many other parrots. As they were flying they came across a forest A hunter had cleared the ground here, and scattered some bird seeds and over this was a very fine net to trap these birds. The parrots saw the seeds but not the net, and they felt like going down. But the old parrot was wise and he had seen the trap and so he advised his companions to remain in the sky. But the younger parrots scoffed at the old parrot. Greedily they all flew down. The old parrot did not want to go on alone. And so he reluctantly flew down. But immediately they were all caught up in the trap!

What was to be done now? They remembered the wise old parrot's warning and were very sorry for not heeding him.

The old porrot said that it was useless pondering over what was done. "We must find a way to get out of this trap now. I have an idea. We are so many, that if we all try to fly we can fly up with the net and so be saved from the hunter, and then perhaps we may find a kind person who will set us free from the net," he said. All the other parrots liked this plan. And thus the parrots were saved.

In this land of ours, the British came and saw our weakness, and then found ways and means to enslave us, and we were all enslaved. But then there arose a man amongst us, who could not bear this state of ours. And so he gathered us together and said, "If you all listen to me and follow me, I am sure we shall soon be free." But we did not heed his advice and so we remained as slaves for 27 years

That man was Mahatma Gandhi. We are now free, but we have to learn to live without fear. We have to abolish many differences that prevail in our society. But a few cannot achieve this. We all must be one. After Mahatmajee we have Vinobajee to lead us. He wants us all to be one. He wants the rich to leave the lust for money and work and earn enough. He wants those who are immersed in thei own small family world to look upon the whole world as his family. He wants the intelligent and the learned people to use their knowledge for the welfare of the country and thus come out of our narrow shells and live with a broader outlook. If our country will follow his advice, we may perhaps lead the world to a better and peaceful existence.

Fort Hare Students Pained Over Bantu Education

(Continued from front page)

Pain, Anguish

The African people are witnessing with pain and anguish the application of Bantu Education in Primary schools, adds the statement. Children are being made to accept the fact that they can do nothing creative,, and history and geograpby are being prostituted to teach the children to accept the authority of the most petty officials.

"Even though, for the time being, the Nationalists may appear to be on the victorious side in the implementation of their policy—of paralysing the African mentality so that they will be subservient to the apartheid policies which seek to enslave them—we are confident that the Government will fail disasterously in its attempt to incarcerate the minds of the African people."

Mr Joseph Matjie, president of the S R.C. of Pius XIIth Catholic University College, has stated the student's strongest opposition to the Bill. "We wish to submit to the Nationalist Government that, if passed, the Bill will lead to an incalculable aggravation of the strain on race relations in South Africa.

Relentlessly

"We shall fight relentlessly against the enforcement of differential and piscriminatory legislation for the universities."

"The Liberal Party of South Africa is totally opposed both to the principle and the detail of the Extension of University. Education Bill about to come before the House of Assembly," according to a statement made by Mr. Peter Brown, National Chairman of the Liberal Part.

"We oppose it in principle because we believe that truth, like freedom, is indivisible, because we believe that knowledge knows no frontiers or colour bars, and because we believe that the whole concept of university life depends on the free exchange of ideas between all men."

The Liberal Party particularly objects to details of the Bill because all power will be in the hands of the responsible Minister. He, through the Governor-General, will appoint those responsible for the running and the academic standards of the "University," and its Council and Senate. He, and not any academic body competent to judge academic merit, will appoint members of staff to the so-called State posts.

Curricula

The Minister will also be responsible for curricula." In fact, he may decide on what is to be taught, by whom it is to be taught, and to whom it is to be taught.

"It would be difficult to imagine any measures more harmful to the cause of university education in South Africa than this Bill for the "extension" of university education."

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

President Rajendra Prasad's Message To Indian Nationals Abroad

"I SEND my greetings to all my countrymen in foreign lands on the happy occasion of the ninth anniversary of our Republic. It was my privilege to have met many of them during the last year when I happened to visit Japan, Malaya and Indonesia. Meeting them, talking to them and hearing about them from others gave me much satisfaction and pleasure I had also the opportunity of meeting large numbers of the Indian community in Hong-Kong and at the airports in Rangoon, Bangkok and Singapore.

"What I told these brothers and sisters whom I happened to meet I would like to say to Indian nationals living in other also. First of all, let me tell them something about the pace of progress at home. We are pursuing relentlessly our goal to achieve social and economic reconstruction in a planned manner and in stipulated stages. In all parts of India big and small projects and a good many community development schemes in our rural areas are in progress. If and when you are liable to visit India, I can assure you of at least a few pleasant surprises. The country-wide awakening and the feeling of consciousness have begun to bear fruit.

"There is something which I would like you also to bear in mind. The people of the countries in which you are now living are bound to judge India through you and from your day to day behaviour. For this reason, you do not have to act in an artificial manner. You have only to keep in mind the fact that you are citizens of free India and that all that you do and the way in which you conduct yourselves have something to do with other people's assessment of the mother country. I must compliment you all on the good things that I heard about many of you during my recent State visits to Japan, Malaya and Indonesia.

"Once again I send you all my greetings and hearty good wishes for a happy and prosperous new year."

Britain And America Determined To Build Pact

MR. DUNCAN SANDYS, British Defence Minister, arrived in Karachi by air on Sunday to lead the British delegation at the Baghdad Pact Ministerial meeting which opened on the 25th.

Mr. Sandys, who was met by the Pakistani Foreign Minister, Mr. Manzoor Qadir, told reporters—"I believe this is going to be an important meeting of the Council and that it will further strengthen and consolidate the alliance."

The Turkish and Persian Prime Ministers, Mr. Adanan Menderes and Dr. Manushar Eghbal will head their countries delegations.

The United States, which is not a full member of the Pact, will be represented by Mr. Loy Henderson, Deputy Under-Secretary of State.

No place has been reserved for a delegation from Iraq, which is still technically a member of the Pact though she has not communicated with other members since the Iraqi revolution last July.

British and American statesmen pledged their countries continued determination to build up the Bagdad Pact as a shield against Communist aggression and a channel for economic development in the Middle East. Mr. Loy Henderson, United States Deputy Under-Secretary of State, told the opening meeting of the Pacts Ministerial Council that his country was prepared to reinforce the whole Pact Region and its individual member countries against Communist aggression.

Mr. Duncan Sandys, said the Pacts objects remained the same "despite the tragic events in Bagdad last summer" and that Britain regarded the Pact as "one of the essential Bulwarks for the preservation of peace and freedom in the world."

Earlier the Pakistani President, General Mohammed Ayub Khan, said that anyone disturbing the Peace of the Pact area did so "at his own peril."—Sapa-Reuter.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for :—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM." 47453.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

World Newsreel . . .

Headache For Mboya

Mr. Tom Mboya, leader of the Kenya People's Convention Party, was accused of planning to intimidate African leaders who did not share his political views.

His accuser was Mr. Oginga Odinga, leader of the African elected members in the Kenya Legislative Council, and he attacked Mboya after a meeting of all elected members.

The meeting considered a mass walk-out from the Legislative Council, but members voted against the walk-out by 31 to 12.

When the vote was announced after the meeting, Mboya's supporters jeered the elected members and rocked their cars as they drove away

Mboya, however, was cheered by the crowd.

It was then that Odinga accused Mboya of intimidation, said he was disgusted by him, and demanded an apology from Mboya to the elected members.

China And East Germany Sign Joint Statement

Communist China and East Germany signed a joint statement on Tuesday pledging to back the Soviet Union's proposed German Peace treaty and support East Germany "if it is assaulted by any imperialist country."

The statement, quoted by Peking Radio, also "condemned" the United States for what it called" the creation of two China's with a view to prolonging its occupation of Formosa."

The statement was signed by Communist China's Vice-President, Mr. Chen Yi and East Germany's Prime Minister Herr Otto Grotewohl.

Proposals For Land Reforms

President Mohammad Ayub Khan has announced proposals for land reforms which would limit holdings of irrigated land in West Pakistan to 500 acres.

Holdings of unirrigated land would be limited to 1,000 acres.

President Khan said a law would be promulgated shortly on the reforms.

Landlords whose excess land was taken back by the Government would be compensated in bonds redeemable in 25 years.

The President was making a nation-wide broadcast on the findings of a special Land Reforms Commission set up last October to reorganise land-holdings to give better production and security of tenure to peasants.

Best Indian Books Of 1957-58 UNESCO

To encourage the production of high class and standard literature for the new-reading public, UNESCO, in co-operation with the Government of India, has decided to hold a competition and award 10 prizes of 480 dollars (Rs. 2,280 approximately) each to Indian authors of best books published during the period January 1, 1957, to December 31, 1958.

Of the 10 prizes an official press release says four will be awarded or distributed for Hindi books three for Tamil, two for Bengali and one for Urdu.

The Press release adds: The books should relate to any one of the subjects of international understanding, simple science, economic and social development, or translations of simple classics, written on any of these subjects. In case of translations the foreign names must be retained unaltered. No manuscripts will be accepted.

Five copies of each printed book should be submitted.

Authors who wish to participate in the scheme may apply or contact the Assistant Educational Adviser, Ministry of Education, Room No. 26 "M" Block, New Delhi-2, for rules of entry and instructions for submitting these books.

The last date for the receipt of entries is April 30, 1959.

Pan-African Conference For Trade Unions

A congress of the General Union of Workers of Black Africa decided to form a trade union of Africans.

The congress, which included trade unionists from French African territories, also decided to call a conference of Pan African trade unions.—Sapa-Reuter.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654

ANC In Federation Gears Itself For Action

(*Continued from front page*)

Todd as Prime Minister of Southern Rhodesia has undoubtedly been one of the major factors in hastening the development of the Congress movement in this self-governing colony.

The recent outbreak of violence in the Belgian Congo has also helped to feed the Congress fires in this colony. Like the Congo, Southern Rhodesia has long been regarded as a country where economic benefits have been sufficient to still the voice of African nationalism. But since the Leopoldville riots, speakers at Congress meetings in Salisbury have openly predicted a similar eruption here.

Much will depend on the line adopted by the President of the Southern Rhodesia Congress, Mr. Joshua Nkomo, a confirmed nationalist. He does not wish to break the British connection, and he concedes the right of Europeans and members of other races now living in Southern Rhodesia to stay as equals, but not as superiors.

Elected

At the Accra conference, Mr. Nkomo was elected a member of the steering committee appointed to plan future activities of the African independence movement. He stayed in Ghana after the conference, ostensibly to study the educational system, and has not yet returned to the Federation.

If he returns imbued with the same spirit as Dr. Banda and Mr. Kaunda, there may be a dramatic swing towards unification of the movement in the three territories, and congress coald become a far more formidable force against Western standards.—Sapa.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrade" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs Gross Weight F.O.R. Brits

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	5	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:
"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	8	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
FAMOUS PARSIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 4—Vol.-LVII.
Friday,
30th January, 1959
(Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

INDIAN OPINION
ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

શુદ્ધ થવું એટલે મનથી, વચનથી ને કાયાથી નિર્વિકાર થવું, રાગદ્વેષાદિ રહિત થવું. તેને સારૂં શુન્યવત્ બનવાનું છે. મનુષ્ય જ્યાં લગી સ્વેચ્છાએ પોતાને સૌથી છેલ્લો ન મુકે ત્યાં લગી તેની મુક્તિ નથી.

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૭ મું—અંક ૪ | તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૯. | છુટક નકલ પે. ૪

લાખ લાખ વંદન

ભાવ અંજલી

અંધારી રજની હતી હ્રદયમાં દીસે કહીં માર્ગ ના !
ત્યારે દીપ બની તમે હ્રદયના દીધો મને માર્ગ હા !
યાદી આપતણી ગુરૂ હ્રદયથી ભુલું નહીં આ ભવે,
બોલો આ બધુ આપને વિસરશે શું એ કદી સંભવે ?
સંયોગે દિન આપણા દિવ્ય એ જાણે ગયા સ્વપ્નમાં,
ને આવી વિજ થી વિદાય વસમી આનંદ કિલ્લોલમાં,
કોને જાણ હતી થશે પલકમાં આવી વ્યથા કારણી,
આનંદોદધિની અચાનક થશે ઓટો બધી સામટી.
મહાત્મન...! અભિલાષ ના અધિક છે આજે કરૂં યાચના—
સ્વીકારો લઘુ શિષ્ય અંતરતણી ભાવે ભરી વંદના;
અર્પું શું તમને ગરીબ શિશું હું ? છે ના કને અર્પવા,
તેથી આજ દઈ રહું દિલતણી હું મુક ભાવાંજલી.
શાને આજ વિયોગદુઃખ દુભવે ? શાને મને ચેન ના !
દોને આશિષ આજ પ્રેમસર હે દોને મને સાંત્વના !

—દેવદત્ત.

ભારતની ૪૬મી વિજ્ઞાન પરીષદ

પંડીત નહેરૂએ વિજ્ઞાનીકોને ઉત્તેજન આપતાં જણાવ્યું કે, "દુનીયાની વણસોધાયલી ચીજોની સોધ કરીને તમારે માનવજાતનું ભલુ કરવાનું છે એને ભુલીન જતાં. વિજ્ઞાને માનવના હ્રદય અને મનને સ્પર્ષ કરી નવી શોધો કરવાની છે." તેઓ ૪૬મી હીંદના વિજ્ઞાનીકોની પરીષદમાં બોલી રહ્યાં હતાં. સમસ્ત વિશ્વના ૨૦ દેશોના ૧૦૦ જેટલા વિજ્ઞાનીકો હાજરી હતા. જેમાં યુનાઈટેડ સ્ટેટસ, બ્રિટન, અને રશીયા હતાં. ૧૭૦૦ હીંદના વિજ્ઞાનીકોએ આમા ભાગ લીધો હતો. આ પરીષદ દિલ્હી યુનીવર્સીટીના પટાંગણમાં ભરાઈ હેતી.

પ્રિન્સ ફીલ્પ ડયુક ઓફ એડન બરો એક પ્રતિનિધિ તરીકે હાજર હતાં. પંડીત નહેરૂએ બીજી એક બીનાનો ઉલ્લેખ કરતાં જણાવ્યું કે "વિજ્ઞાન જેમ જેમ આગળ વધે છે તેમ તેમ માણુસ જાત સામે ભયંકરતા વધુ અને વધુ ડોળા ધુરકાવતી ઉભી થાય છે. જ્યારે આપણે ચંદ્રને પ્રકડવા હાથ લંબાવીએ છીએ ત્યારે કેટલાક જણાવે છે કે, આપણે શુક્ર અથવા મંગળના તારા પર જઈ શકશું અને ત્યારે દુનીયાપર શું ચાલી રહ્યુ છે તે આપણે ભુલીજ જઈએ છીએ. ખરૂ પુછો તો આપણે દુનીયાને જ સાચવી નથી શકતા.

"દુનીયામાં આજે બે એક બીજાથી ભિન્ન વસ્તુઓ થતી દેખાય છે. એક બાજુ વિજ્ઞાનની ભવ્ય કુચ આગળ વધે છે જ્યારે બીજી બાજુ રાષ્ટ્ર અને વ્યકતીના વ્યકતીત્વ સાથે તે સુસંગત નથી થઇ શકતું અને માનવના મગજ અને બળનો નાશ થઇ રહ્યો છે.

"મને ખબર નથી સાથી આમ થાય છે. કદાચ સંભવ છે કે વિજ્ઞાન અને યંત્રની પ્રગતી માનવ મગજ સાથે સુસંગત નથી થતી."

વિજ્ઞાન આઝાદી માટે છે

ડયુંક ઓફ એડનબરાને આ પરીષદમાં દિલ્હી યુનીવરશીટી તરફથી ડોકટર ઓફ સાયન્સની પદવી તા. ૨૨–૧–૫૯ના અર્પણ કરાઇ હતી. તે પ્રસંગે વિદ્વતા પૂર્ણ છતાં રમુજી ભાષણ તેઓએ કર્યું હતું. બ્રિટીશ એશોસીએશન ઓફ સાયન્સ કે જેના તેઓ પ્રતિનિધિ તરીકે આ પરીષદમાં હાજર રહ્યા છે તેનો ઇતિહાસ તેઓએ શરૂમાં જણાવ્યો.

ડયુકે જણાવ્યું કે એક જાણીતા વિજ્ઞાનીકે પોતાની ચોપડીમાં વિજ્ઞાનીકોની ઓળખ આપી છે અને તે હું નાનો હતો ત્યારે મેં વાંચી હતી. પ્રોસરે લખ્યું હતું કે, "ઝાંકળ અને કાદવનું સંશોધન કરનાર સંસ્થા અને તે પાંચ પ્રોફેસર વિજ્ઞાનીકો ચલાવતાં તેઓ ઘેરનાર, ઉંઘણસી, ગુંજનાર, ચકમભેજુ તથા કોળા મસ્તક આ લોકો, અમબ લોજીનું સંશોધન એક કાદવવાળા ગંધાતા ખાડામાં કરતાં."

આ રમુજ વિજ્ઞાનીકોએ વિચારવી જોઇએ. એમાં તથ્ય છે.

આ દેશમાં મને ઘર જેવું જ લાગે છે. મેં તમારા દેશ માટે ઘણું જાણ્યું છે. મારા કાકા લાર્ડ માઉન્ટબેટને મને ઘણું તમારે વિશે જણાવ્યું હતું. મને જે ડીગરીઓ મળી છે તે ફકત માનંદ છે. (હસાહસ)

સત્યને માર્ગે ચાલનાર આ પુરૂષોએ ખુબ ભારપુર્વક દુનીયાને જણાવવાની જરૂર છે કે વિજ્ઞાન માનવને ગુલામ કરવા માટે નથી પણ તેની ઉન્નતી માટે છે. અને તેમજ વપરાવવું જોઇએ. માનવની બધીજ કૃતીઓને બે પાસા હોય છે અને બહુમતે તે જે રીતે વાપરવાનું

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૪)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૯.

ઈલાયદાપણાની દીવાલમાં તડ

આજે એમ જણાય છે કે ઇલાયદાપણાનો અંત હવે નજીકમાં છે. કારણો ઘણા છે. પ્રથમ જો આપણે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં જોઈએ તો ઘણા દેશો ફરવુઅર્ડની સામે હતા અને કેનેડા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ જે આજ સુધી સાઉથ આફ્રિકાના સવાલો જ્યારે જ્યારે યુનોમાં ચર્ચાતા ત્યારે ત્યારે તટસ્થ રહેતા તેઓ હવે વિરોધમાં શુર પુરતા થયા છે. દેશના આંતરીક ક્ષેત્રમાં જોઇએ તો સાઉથ આફ્રિકામાં અંગ્રેજ અને આફ્રિકાનર વચ્ચે અને બીન-ગોરા તથા ગોરા વચ્ચે અંતર પડતું જાય છે. તેમજ એક એવું ધુંધળાયલુ વાતાવરણ દેશ પર છવાયલું છે કે, કદાચ તે દેશની પ્રજાપર આફતો ઉતારે.

કાલે જે નિર્બળ હતા તેઓને આજે જણાય છે કે તેઓ પુર્ણ બળવાળા બન્યા છે. ઈલાયદાપણાના ગુમાની સર્જકો અને સ્વાર્થી બહુમતી ગોરાઓના અભીમાન સામે બીન-ગોરાઓ એક આફ્રિકન જાતીવાદ ઉભો કરી સંગઠીત થઈ પોતાના આઝાદીના ધ્યેયને પહોચવાની ચળવળ ઉપાડી રહ્યા છે. આનો દોષ અભિમાનીઓને શીરે જાય છે. આમ છતાં આ ચળવળ કોઇ માટે પણ લાભ કરતા નથીજ. ટોમ મોબાયાયે કહ્યું હતું કે આઝાદીની પ્રાપ્તીની ચળવળમાં જો હીંસા વાપરવામાં આવશે તો તેનાથી તે ચળવળને ધક્કો પહોચાડશું. કોઇ પણ ચીજ બળજબરીથી આપણને ઘર્ષણમાં ઉતારે તેવા બનાવોથી ગમે તે ભોગે આપણે દુર રહેવું જરૂરી છે.

આજે હવે સમય આવ્યો છે કે ગોરાઓમાંથી જેવા રાજકીય નેતાઓ આપણે હજી સુધી નથી મળ્યા તેવા નેતાઓ આપણને હવે જોઇએ છીએ કે જે વ્યક્તીઓ વચ્ચે અને સમુહો વચ્ચે શાંતી અને સમજુતી ઇચ્છે અને તેને બળ આપે અને હાકલ કરી બધાને જાગૃત કરે.

આફ્રિકાનરસો તરફથી એક એવી વિચારધારા વહેતી થઇ છે કે જે માને છે કે, બધા સાથે વિચાર વિનીમય કરીને સંધી કરવામાં તેમની સહીસલામતી છે. ધારાસભામાં મી. જેપી બેસાનેએ બળવાન ફરવુઅર્ડ સામે બોલાવાની હીંમત કરી અને જણાવ્યું કે "જે આફ્રિકનોએ તમારા ઉપર શ્રદ્ધા રાખી છે તેઓની શ્રદ્ધા જો તમે ધારાસભામાંથી આફ્રિકન પ્રતિનિધિને બાતલ કરશો તો ખોઇ બેસશો." સાઉથના નેતાઓ વધુ સમય કામ કરીને આફ્રિકન નેતાઓને મળવાનો મોકો મેળવે છે. કોઇક કોઇક વાર ડચ રીફોર્મ ચર્ચ પણ અન્યાય સામે પોતાનો અવાજ સંભળાવે છે.

આ બધા એવા ચિન્હો છે કે જે ઇલાયદાપણાની ભીતમાં તડ પડી હોવાનું આપણને જણાવે છે. છતાં સાથે સાથે બીન-ગોરાઓ માટે આ એક પડકાર પણ છે. જો આફ્રિકાનર પોતાનો ધ્રુજતો હાથ મૈત્રી માટે ફેલાવશે તો બીન-ગોરાઓ તેનો સ્વિકાર કરશે? આ પ્રશ્નનો આપણે વિચાર કરીએ છીએ ત્યારે મહાત્મા ગાંધી કે જેમની પુણ્યતીથી ૩૦મી જાન્યુવારીએ આવે છે તેમને આપણે ઘણા દુઃખ સાથે યાદ કરી તેમનું શિક્ષણ યાદ કરીએ કે, ખરાબ સાધનોથી સારૂં કદી મળતું નથી. બીન-ગોરાઓ માટે બદલો લેવો એ સારી વાત નહી ગણાય. જો આ વખતે આપણે બીન-ગોરાઓ એટલુ બતાવી શકીએ કે અમારામાં બદલો લેવાની જરા પણ ઇચ્છા નથી તો દુનીયાના ગોળા પર આપણે આફ્રિકાનું—જેહદ્દ આફ્રિકાનું એક સુંદર ચિત્ર આલેખશું. એક વખત આપણે આ માટે દ્રઢ હતાં. પણ જ્યારે આપણે જોઇએ છીએ કે આફ્રિકનોમાં રાષ્ટ્રવાદ પ્રવેશે છે ત્યારે આ વસ્તુની શંકા મનમાં ઉદ્ભવે છે.

ભારત પ્રજાસત્તાક દીન

ભારત દેશ પોતાના પ્રજાસત્તાકના ૭માં વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે. ગાંધીજીના અહીંસાને માર્ગે ભારતે વગર રકત પાતે આઝાદી મેળવી પણ આઝાદી પછી જ્યારે દેશના ભાગલા પડયા ત્યારે રકતની નદીઓ વહેવડાવી પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્તાન જુદા થયા. પાકીસ્તાન ૧૦ વર્ષ બાદ ફરી ક્રાંતીને આંગણે આવી ઉભું છે. બંધારણીય રાજ્ય દુર કરી ત્યાં આજે લશ્કરી રાજ્ય સ્થપાયું છે. લંડને શરૂવાતમાં લીગનો હાથ પકડયો અને પાકી સ્તાન સ્થપાવ્યું, આજે અમેરીકા એનો હાથ ઝાલી ઉભું છે.

પાકીસ્તાનમાં લશ્કરી સત્તા સ્થાપતા પહેલા એના વડા ઐયુબખાએ જણાવ્યું કે, "દેશની પ્રજા દીન હિન બનતી જાય છે. આથી આ પગલું ભરવું પડયું છે." પાકીસ્તાનની પહેલી ક્રાંતી ૧૯૪૭ની લોહી ખરડી હતી. જ્યારે આ બીજી ક્રાંતીમાં લોહી વહેવડાવવામાં નથી આવ્યું. લીગનો પાયો ધાર્મીક વિચારો પર સ્થાપલો હતો તેમાં લોકશાહી હતી જ નહી. આથી એક જાતની સરમુખત્યાર શાહીજ હતી. આથી લશ્કર શાહી એ એનોજ ફણગો ગણી શકાય.

હવે હીંદમાં પાકીસ્તાનના બનાવ પછી કાંઇક ભય અને અશાંતી પસરેલી જણાય છે. બેજવાબદારી ભરી પક્ષાપક્ષી, ગેર લોકશાહી વાતાવરણ,) રાજ્ય વહીવટની નબળાઇઓ, નોકર શાહીનો સડો, તથા અપ્રમાણીક વેપાર રોજગાર વિગેરે નૈતિક સ્ખલન આના કારણો છે. આ વિશે "નવજીવન" માસીકમાં શ્રી મગનભાઇ દેશાઇએ જે આપ્યું છે તેનો થોડો ભાગ અત્રે આપીએ છીએ.

"હીંદની કોંગ્રેસે કરેલી ક્રાંતિ અને લીગે કરેલી ક્રાંતિમાં મૂળે ફેર હતો તે છે. તેથી હીંદમાં લશ્કરશાહી કે બીજી ત્રીજી શાહીને બદલે લોકશાહીથી કામ લેવાય છે.

"આમ છતાં, પાકીસ્તાનના આવડા મોટા ને નજીકના પડોશના અમુક પડઘા તો પડે, એ ઉઘાડું છે. તે હીંદની સ્થિતિમાં અસ્થાને ઠરે છે, કેમ કે પાકીસ્તાનના અને હીંદના રાહ જુદા છે. એટલે આપણે ત્યાં પાકીસ્તાન જેવું ખરાબ થઈ જાય તોય હીંદમાં ત્યાંના જેવી લશ્કરી ક્રાંતિ થાય એમ ન બને. પણ આપણો દેશ એકતા ખુએ અને અંગ્રેજ-યુગ પૂર્વે હતો એવો પામર થઇ જાય એમ બને. તેમાં પછી 'મારે તેનો ઘા' ન્યાય ચાલે એની દુર્દશા, ન કરે નારાયણ ને, પાછી આવે.

"એશીયામાં લોકશાહી રાષ્ટ્રો જુજ છે, તેમાં હીંદ સંકલ્પપુર્વક તેવું રહેવા માગનાર રાષ્ટ્ર છે. અને તેવી તેની પરંપરા છે, તેથી આ ઇચ્છા પોતાના સંકલ્પબળની સાથે ઇતિહાસ-બળનું જોર પણ ધરાવે છે. એ જોરને ખાંપુખા ખોવું કે વેડફાવા દેવું ન જોઇએ.

"તુર્કસ્તાનથી પાકીસ્તાન સુધી અને અગ્નિ-એશીયામાં બ્રહ્મદેશ સુધી પણ સુલતાની લશ્કરશાહી અત્યારે ઉછાળો મારે છે, તેવે વખતે હીંદની જવાબદારી વધે છે. ઇસ્લામી દેશોને માટે એક વિચારવા જેવું આ ચિહ્ન છે. તેઓ કહે છે કે, ઇસ્લામ લોકશાહી સમાનતામાં માને છે; પણ તે લોકશાહી યુરોપીય ઢબની નહીં ફાવે, એમ તેઓમાંના કેટલાક જણાવે છે. તો કઇ જાતની તેઓ ઇચ્છે છે અને સ્ચરો, તે તેમણે જણાવવાનું રહે છે.

"હીંદમાં પણ કેટલાક લોક કહે છે, યુરોપીય લોકશાહી નહીં પણ 'નિષ્પક્ષ' રાજ્યપદ્ધતિ આપણે જોઇએ. 'નિષ્પક્ષ' એટલે એકપક્ષીય કે સર્વપક્ષીય એવો અર્થ કરી શકાય. સામ્યવાદી કે ફાશીવાદી સરમુખત્યારશાહી કે લશ્કરશાહી એકપક્ષીય પદ્ધતિનો નમુનો ગણાય. બધા પક્ષોની સંમીલિત મિશ્ર સરકાર એ સર્વપક્ષીય પદ્ધતિનો નમુનો ગણાય. 'નિષ્પક્ષ' પદ્ધતિના હિમાયતીઓ શું ચાહે છે તે સમજાતું નથી. તેઓ સ્પષ્ટતા આપી શકતા નથી. પરિણામે બુદ્ધિભેદ જ સરવાળે ઉભો થઇ રહે છે, કે જેનો લાભ કોમવાદી કે સામ્યવાદી 'નિષ્પક્ષ' કે એકપક્ષીય પદ્ધતિવાળા પક્ષો ઉઠાવે છે. આપણી લોકશાહીને માટે આ એક ચિંતાજનક ચિહ્ન છે.

"મોટામાં મોટી વાત તો એ છે, નોકર-તંત્રે સરકારી નીતિ પરત્વે તટસ્થ રહીને તેને વફાદાર રહેવું જોઇએ. પ્રમાણિકતાથી તેનો અમલ કરવો જોઇએ. આ બાબતમાં આજે કેટલીક ફરીયાદ છે તેમ ન હોવું જોઇએ કે, સરકારી નોકરો સરકારી નીતિને પસંદ ન કરે, તો તેઓ તેના અમલમાં ગરબડ કરે—તેને 'સેબોટેજ' પણ કરવા સુધી જાય એમ બની શકે છે! આમ ન જ હોવું જોઇએ. નહીં તો લોકશાહી લોકોની 'શાહી' મટીને વ્યવહારમાં નોકરશાહી—સરકારી નોકરોની 'શાહી' બનીને રહે. આમ થાય તો તેમાં દોષ પ્રધાનમંડળનો જ સમજવો જોઇએ. મજબુત અને સાચી લોકશાહીમાં રાજ્ય કરે છે ધારાસભા. નિયુક્ત કાનુન મુજબ કામ કરવા બંધાયેલ પ્રધાનમંડળ, નહીં કે સરકારી નોકરો.

"હીંદમાં આજે એ દષ્ટિએ વિચાર કરવાની જરૂર છે કે, બધા રાજ્યમાં

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

રાજ કરતું બ્રીટીશ સરકારી નોકર-તંત્ર હતું; તેથી તે રાજ્ય લોકશાહી નહોતું પણ નોકરશાહી હતું. તે સાપ ગયા ના લિસોટા હજી ચાલે છે, તેથી આપણી લોકશાહી કેટલેક અંશે વગોવાય છે, એમ નહિ?

આનો એક રમુજી અને છતાં સચોટ દાખલો હમણાં હૈદરાબાદમાં શ્રી જવાહર લાલજીએ કહ્યો. તેમણે કહ્યું કે, એક સહકારી મંડળીનું કામ શરૂ કરવામાં હીંદના વડા પ્રધાનને છ માસ ઉપર લાગ્યા, એવી હરકતો અને વાંધાવચકા વહીવટી કાયદાથી નીકળ્યા; આ સુધરવું જોઈએ. આ બતાવે છે કે, નોકરશાહી પાસે કાનુનસર કેવી સત્તા રહેલી છે. જો ધારે તો એવી હરકતખોર તે બની શકે કે પ્રધાનમંડળ કે કાયદાની નીતિ ને પણ રોળી ચોળી શકે! અને આના દાખલા આપું તો, જેમ કે વડી સરકારની હીંદી પરત્વેની તથા સામાન્ય શિક્ષણ પરત્વેની નીતી.

"આવી હરકતખોરીમાં જો લાંચખોરી ઉમેરી લઈને વિચાર કરીએ, તો તરત જણાશે કે, નોકરતંત્ર જો સખતું કામ ન કરે, તો લોકશાહી સરકારની આબરૂના કેવા કાંકરા તે કરી શકે. હીંદમાં આપણે અત્યારે રાજકીય પક્ષો પર વધારેપડતા કટાક્ષક બન્યા છીએ; નોકરતંત્ર વિષે પણ વિચાર વળવો જોઈએ."

આમ આપણે જોઈશું કે અનેક કારણો સર આપણો દેશ પણ લુલો થતો જાય છે. ઘણાને ભય રહે છે કે, ઘરની અંદરના બેના ઝગડામાં બહારનો ત્રીજો ભરાઈ ન જાય.

ભારતવાસીઓ જ્યાં જ્યાં વસે છે ત્યાં ત્યાં જો જ્ઞાતીવાદો, ભાષાવાદો, અને બીજા તરફની નફરત દુર કરી સંગઠીત બને અને પોતાની નૈતિક ઉન્નતી સાધે એ આજના મંગળ દીને ઇચ્છીએ.

૩૦મી જાન્યુઆરી

જગદેહાય શાન્તાય શ્રીમતે ઽ ક્ષરદેહિને,
ત્યાગિને સત્ય સત્વાય મોહનાય નમો નમ:

જગત જેમનું શરીર છે, શાંત છે, આધ્યાત્મિક શ્રીમંત છે, અક્ષર દેહ છે, ત્યાગી છે, અને સત્ય જ જેમનું સત્ય છે એવા પુજ્ય પાદ શ્રી મોહનદાસ ક. ગાંધીને નમો નમ:

દુનીયામાં જે જે લોકો માનવપ્રેમીઓ છે તેઓ સર્વે માટે ૩૦મી જાન્યુઆરી એક દુઃખ ભરી યાદ તાજી કરે છે. ઇતિહાસને પાને એ દિવસ લોહી થી ખરડાયલો કાળો દિન રહેશે.

યુગની માગ સંતોષવા ભારતમાં હમેશા જ સંતોની પરંપરા ચાલી આવે છે. ૧૮મી સદી પછી ભારતમાં જે અન્યાયી રાજ્ય પ્રવર્તતું હતું તેના ત્રાસથી ત્રાહી ત્રાહી પોકારતી પ્રજાના ઉદ્ધાર માટે દાદાભાઈ નવરોજજી–તિલક મહારાજ વિગેરે થયાં. બંગાલમાં રાજારામ મોહન રાય અને પંજાબ કેશરી લાલા લજપતરાય પણ તેજ વખતમાં થયા. એ યુગમાં આઝાદીની તમન્ના અને અન્યાયની સુગ લોકોમાં જાગી નજાગી અને તે નેતાઓ અસ્ત થયા. જ્યારે લોકમાન્ય તિલકે વિદાય લીધી ત્યારે હીંદના આકાશમાં અંધકાર છવાયો હતો. હીંદનું હવે શું થશે? એ પ્રશ્નો બધા એક બીજાને પુછતા.

ત્યાં હીંદના આકાશમાં ગાંધીરૂપી સુર્ય ચમક્યો. એક મામુલી બેરીસ્ટર ગાંધી, પોતાના આત્માને ઉન્નત કરતાં કરતાં પ્રકાશીત થયા. અને મહાત્મા બન્યા. માનવજીવનમાં એ એક એવી ક્રાંતીનો સમય હતો કે દુનીયા એને તાજુબીથી જોઈ રહી હતી.

રાજકીય ક્ષેત્રમાં ધર્મને લાવી એમને જણાવ્યું કે, ધર્મ જીવનના કોઈ પણ વ્યવહારથી જુદુ નથી થઈ શકતું. રાજકીય ક્ષેત્રમાં ન્યાય હોય જ, ન્યાય હોય ત્યા સત્ય હોય જ અને સત્ય હોય ત્યાં ધર્મ હોય જ. ધર્મને દરીદ્રોની સેવા સાથે સાંકળી લઈ ધર્મને પણ નવું રૂપ આપ્યું.

સ્ત્રીઓને ઓઝલમાંથી કાઢી અનેક ક્ષેત્રોમાં એમને ભાગ લેતી કરી, નારી ક્રાંતી પણ એમને સરજી, સ્ત્રી પુરૂષને સમાનતાને પાયે મુકવા અનેક ઘરોમાં જ્યાં પુરૂષ હાથે પાણીનો પ્યાલો ભરીને પણ ન પીતો તેને કપડા ધોતો, વાસણ માંજતો અને અનેક એવા કાર્યો કરતો –અરે જાજરૂ સફાઈ સુધીનાં કામ કરતો કરી, સ્ત્રીને બહારના કામો શિખવી. પુરૂષને સ્ત્રી વગર પરતંત્રતા લાગતી અને સ્ત્રીને પુરૂષ વગર, તે ગુલામીમાંથી સ્ત્રી પુરૂષને મુક્ત કર્યાં.

આમ ભારતના આકાશમાં ચમકતા એ તારાએ સમગ્ર વિશ્વનું ધ્યાન ખેંચ્યુ અને વગર વેરઝેરે ભારતને આઝાદી અપાવી. આઝાદી પછી ટુંક સમયમાંજ ૧૯૪૮ની ૩૦મી જાન્યુવારીએ એ તારો ખરી પડયો. ભારતના આકાશ માં ફરી અંધકાર છવાયો.

ફરી પાછો એક મામુલી આદમી આજે હીંદના ક્ષિતીજમાં ચમકી સમસ્ત વિશ્વને પોતાની તરફ આકર્ષીત કરી રહ્યો છે. એ છે આજના યુગની માગ "ભૂમી"ના ભીખારી સંત વિનોબા જી. વિનોબાજી કહે છે કે; માનવ દેહ જ્યારે પોતાનું કાર્ય પુર્ણ કર્યું હોય છે ત્યારે તેનો આત્મા દેહમાંથી છુટી. તેના અનેક સાથીઓના શરીર માં પ્રવેશી એને પ્રોત્સાહીત કરી આગળ વધારે છે.

આપણે આજને પુણ્ય દીને તેમનુ સ્મરણ કરી આપણી નબળાઈઓની માફી માગી તેમને માર્ગે આગળ વધવા તે મંગલમય આત્માના-આશિષ વાંછીએ.

આ દેશ કે જ્યાં લાખો લોકો અન્યાયથી પીડાઈ રહ્યા છે ત્યાં તેમનો આત્મા જરૂર વિચરતો જ હશે. પણ તે આપણને ત્યારે જ મદદ કરે કે જ્યારે આપણે તેમને પોકારીએ અને તેમને માર્ગે જવા–સત્ય અને અહિંસા ના–ત્યાગ ભાવના કેળવી તઈયાર બનીએ.

નીચે ગાંધીજીનો એક પાઠ મનુ ગાંધીની ચોપડીમાંથી ઉતારૂં છું જેનું આપણે આજે મનન કરીએ.

બાપુજી નોઆખાલીમાં હંમેશાં બે વાગ્યે ઉઠે. મને પણ ઉઠાડે. એક તો-અતિશય ઠંડી હોય, એટલે ગોદડા માંથી આટલી વહેલી રાતે ઉઠવાનો સહેજે કંટાળો આવી જાય. પણ બાપુને કદી કંટાળો ન આવે. એક વખત બાપુજીને મશ્કરીમાં મેં કહ્યું: "બાપુજી, જો આજે રાતના કાં તો ઘડીયાળ જોવામાં ભુલ થાય અને કાં તો આંખ જ મોડી ઉઘડે તો તો હું ભગવાનને દીવો કરૂં!"

બાપુજી હસી પડયા અને મને કહ્યું: "ભગવાન કયાં તારા જેવો લાલચુ છે!"

સાચેજ ભગવાનનેય મારા દીવાની પડી ન હોય તેમ બીજે દહાડે બે વાગ્યા અને માથે મીઠી ટાપલી મારીને "ગનુડી ઉઠો. જો તારા ભગવાનને દીવાની લાલચ ન થઇ ને!" કહીને ઉઠાડી મને ફાનસ કરવાનું કહ્યું. (રોજ રાતના ફાનસ ઠરાવી નાખે) એટલે મેં બાપુજીને કહ્યું: "બાપુજી, આપણે દસ કે અગિયાર વાગ્યે સુઈએ છીએ અને બે વાગ્યે ઉઠીએ છીએ, તો ફાનસ ભલેને ધીમું બળે?"

બાપુજીએ કહ્યું: "વાત તો સાચી. પણ મને ઘાસલેટ કોણ આપે? નથી તું કમાઈને દેતી, કે નથી હું કમાતો! તને તો ઘાસલેટ બાળવાનું સુઝે, કેમ કે તારા બાપ મહુવામાં કમાય છે. પણ તને ખબર છે, ફાનસ ઠારવામાં મારાં બે કામ સરે છે! એક તો તું ફાનસ કરે એટલે તારી ઉંઘ ઉડી જાય, જેથી હું કંઈ લખાવું તો તું ઝોલાં ખાધા વગર લખી શકે: અને વળી ઘાસલેટની બચત તો થાય જ. એટલે મારે તો એક પંથ અને દો કાજ સરે. પણ 'એક પંથ અને દો કાજ'નો અર્થ તું જાણે છે?"

મેં એનો અર્થ જે સામાન્ય આપણે કરીએ છીએ તે કહ્યા. પણ બાપુજી એ તો એનો જુદો જ અર્થ બતાવ્યો:

"એક પંથ અને દો કાજ એટલે એવો કયો પંથ કે જે લેવાથી હંમેશાં બે કાજ સરે? દો કાજ એટલે બે જ કાજ એમ ન સમજવું. દો કાજ એટલે અનેક અથવા સો કાજ પણ કહેવાય. અહીં (નોઆખાલીમાં) હજારો માણસો ખુવાર થયાં એ ઉપરથી સહેજેય એ વિચાર આવે છે કે, આપણે એક પળ પણ એળે જવા ન દઈએ. શરીરને જરૂર હોય તેટલી જ ઉંઘ, તેટલો જ ખોરાક, વગેરે બધું મર્યાદિત કરવું. 'આજનો લહાવો લીજીએ રે, કાલ કોણે દીઠી છે?' એ ભજન પ્રમાણે, આપણને ખબર નથી કે, એક પળ પછી આપણું શું થવાનું છે? હું તને અત્યારે (રાતે બે વાગ્યે) આ સમજાવી રહ્યો છું અને ઇશ્વરને જો મને કે તને ઉપાડી જવાં હોય તો ઉપાડી લે. એ દોરી ઇશ્વરે પોતાના જ હાથમાં રાખી છે.

"એટલે આ કડી બહુ સમજવા જેવી છે. ત્યારે એવો સોનેરી પંથ કયો કે જે કરવાથી બધા અર્થો સરે? એ પંથ કેવળ પરોપકારનો જ છે. પરોપકાર એટલે પડોશીની સેવા, અથવા કહો કે ઇશ્વરભક્તિ કેવળ તિલક કરે કે માળા ફેરવ્યે નથી થતી. તિલક કરીને માણસોને છરા ભોંકીએ—જે અત્યારે ચાલી રહ્યું છે,—ને તો દંભ થયો કહેવાય. પણ નરસિંહ ભગતે કહ્યું છે, 'ભક્તિ શીશ તણું સાટું' છે. એટલે તું સમજ કે, કદી આપણાથી શરીર વડે કોઈનો પરોપકાર ન થાય તો પણ મન વડે તો કરીએ. ઉઠતાં બેસતાં, ખાતાં પીતાં, રમતાં હસતાં, મન વડે આખા જગતનુ કલ્યાણ ઇચ્છીએ અને આપણા હાથમાં જે સેવા આવે તે કરી છુટીએ. આટલું સમજીશ તો તું ઘણું શીખીશ. જો મેં તો તને આ નાનકડી મશ્કરીમાંથી પાઠ આપી દીધો. આપણી કહેવતો માં આવા ગુઢ અર્થો પડયા છે."

વેચવાની છે! વેચવાની છે!!
અમારી બે બ્રાંચો વેચવાની છે.
જેને લેવા વિચાર છે તે
આવે અને જુએ
જો ઈચ્છા હોય તો અમારી ત્રણે દુકાનો
લેનાર અમારી સાથે વાત કરે
MOTTIAR TRADING CO.,
Box 487, Pietersburg, Tvl.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બાપુને પગલે ચાહીમ કરીને પડીએ

વિનોબા

ઈસુ ખિસ્તે છે કહ્યું કે "બ્લેસેડ આર ધી પીસમેકર્સ"—જે લોકો શાંતિની સ્થાપના કરે છે તેમને ધન્યવાદ છે. એવાં આશીર્વાદ, એવાં પીઠબળો આપણી પાસે અનેકાનેક પડયાં હોવા છતાં આપણે સંકોચ રાખીએ તો એ અહંકારનો જ પ્રકાર થાય. "મારી શકિત એટલી બધી મર્યાદિત છે કે હું તો મારી શકિત વધારીને પછી જ દુનીયાની આગળ આવીશ" એમ માનીએ તો તે અહંકાર છે. એના કરતાં જેવાં છીએ તેવાં, નબળાં છીએ તો નબળાં, સમાજને ચરણે આત્મનિવેદન કરીએ. આપણે નબળાં છીએ છતાં મહાપુરૂષોનો તથા સંતપુરૂષોનો આશીર્વાદ આપણે માથે છે અને તેઓ ઈચ્છે છે કે આપણે હાથે તે કામ થાય. "આ વિનોબા વખત આવ્યે પોતાનો જાન જોખમમા નાખીને લોકોને માટે મરી જાય એવું બળ દેખાડે," એવું શું બાપુ ઈચ્છતા નહીં હોય કે? એ ઈચ્છા જાણુતા છતાં જો હું એવું ન કરૂં તો બાપુ શા માટે મરી ગયા? મને જો એમણે નબળો જ રાખવો હોત તો એ શા માટે મરી જાત? મારા શરીરમાં ને તમારાં બધાંનાં શરીરમાં પ્રવેશ કરવાની સગવડ મળે એટલા માટે જ એ મરી ગયા છે. આજે તમારા-મારા જેવા એમના સાથીઓ, એમના શિષ્યો. એમના વિચારને પ્રેમપુર્વક માનનારા, એ બધાંના શરીરમાં પ્રવેશ કરીને પોતે ઘણું વધારે કામ કરાવે એજ હેતુથી તેઓ પહેલાં ચાલ્યા ગયા છે. આજે એ જે ખુણામાં બેઠેલા છે ત્યાંથી ઇચ્છા રાખતા હશે કે આ ભલા માણુસ વખતસર મરી ખુટશે. પ્રસંગ પર પોતાના જાનને જોખમમાં નાખશે એવી આશા, એવી ઈચ્છા, એવા આશીર્વાદ, એ મહાપુરૂષનઃ આપણી પર છે. એ આપણી આગળ છે, એ આપણી પાછળ છે, એવો વિશ્વાસ રાખીને પોતાના બળ ઉપર નહીં, પણ ઇશ્વરના બળ ઉપર, ઇશ્વરની સત્તા ઉપર મદાર બાંધીને કામ કરીએ. ઇશ્વરના જ હાથ નીચે આપણે કામ કરીએ અને નિર્ભય અને નિષ્કામ થઈને નમ્રતાપુર્વક લોકોમાં જઇએ.

અમારી નિબંધ હરીફાઈ

તા. ૩૦મી જાન્યુવારી મહાત્મા ગાંધીજીની પુણ્ય તિથી છે. એ પ્રસંગે ગાંધી નિબંધ હરીફાઇ અમે રાખી હતી. આ હરીફાઇમાં બે સ્ત્રીઓ અને ૭ પુરૂષોએ ભાગ લીધો હતો. આ સંખ્યા આપણી વસ્તી અને આપણા ભણતરનું ધોરણ જોતા ઘણી હીણુ ગણાય. યુનીયનમાં હરેક ગામમાં ગુજરાતી શાળાઓ છે. એ બધા શિક્ષકોનો આંકડોજ ૨૦૦ સુધી હશે જાય. આ ઉપરાંત શિક્ષીત વર્ગ પણ છે. આ પહેલા ઈંગ્લીશમાં હરીફાઇ રાખી હતી ત્યારે માંડ ત્રણ જણાએ એમાં ભાગ લીધો હતો. આ બીના આપણું અજ્ઞાન નથી બતાવતું શું? કે પછી ગાંધીજી વિશેનું આપણું જ્ઞાન પુરતું નથી? આ બન્ને વસ્તુ આપણને શરમાવનારી છે.

આ હરીફાઇમાં જે લોકોએ ભાગ લીધા તે નિચે મુજબ છે. ૪ ટ્રાંસવાલ, ૩ કેપ, ૨, યુનીયન બહાર- રોડેશીયા અને મોઝાંબુકા નટાલ સુન્ય.

જજ તરીકે ડરબનના શ્રી નરદેવભાઇ વેદાલંકાર અને શ્રી કીપલરાય જે દેશાઇ નિમ્યા હતા. પ્રત્યેક લેખ પર નંબર નાખી લેખકોના નામ ઠામ ન જણાવતાં જજોને સોંપાયા હતાં. માર્કસ નીચે પ્રમાણે હતાં. ભાષા ૪૦ વિચાર ૪૦ શૈલી ૨૦, આમ ૧૦૦ માર્કમાંથી,

પ્રથમ :—મોહનલાલ ડી. ચાંપાનેરી લુઆન્સયા માર્ક અનુક્રમે ૩૦+૩૦+૧૪=૭૪.

બીજા:—ગુલાબભાઇ હરીભાઇ પટેલ, પુટેનહેમ, માર્ક અનુક્રમે ૨૬+૨૬+૧૨=૬૪.

ત્રીજો નંબર બે વ્યકતીઓને મળ્યો છે

૧ બાલુભાઇ ફકીરભાઈ પટેલ, પો.ઇ. માર્ક, અનુક્રમે ૨૪+૨૮+૧૦=૬૨.

૨. ઘેલાભાઇ ખંડુભાઇ નાયક, માઝાબુકા, માર્ક, અનુક્રમે ૨૪+૨૬+૧૨=૬૨.

અમે ભાગ લેનાર બધાને અમારા અભિનંદન પાઠવીએ છીએ. અને ઉતિર્ણ થએલાઓને ખાસ નિરાશ ન થતા વધુ પ્રયત્નવાન બનવા જેઓ ઉતીર્ણ નથી તેઓને અમે તેમને અર્જ કરીએ છીએ.

ભાઈ મોહનલાલ ચાંપાનેરીને અમારા ખુબ ખુબ અભિનંદન. તેમનો લેખ આવતી વિકે પ્રસીદ્ધ થશે.

પ્રથમ માટે ૧૦—૦. શીલીંગ

બીજા માટે ૭—૦. „

ત્રીજા બે માટે પ્રત્યેકની ૨—૬.

વિજેતાઓ પુસ્તકો ઇચ્છે તો મંગાવે અથવા લોકડ.

ભારતની ૪૬મી વિજ્ઞાન પરિષદ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

નક્કી થાય છે તેવી રીતે તે અંતે વપરાય છે. આથી વિજ્ઞાનથી જે જે પરીણામો આવવાનો સંભવ હોય તે સાધારણ માણુસ સમજે તેવી ભાષામાં લોકોને જણાવવું જરૂરી છે. તે પરથી લોકો તેની સારી નરસી બાજુનો વિચાર કરી તેને અપનાવે.

આજ એક રીત છે કે જેથી અગ્રગણ્ય વ્યકતીઓ અને સત્યનિષ્ઠ તથા વિચારકો વિજ્ઞાનની ઉપર અંકુશ રાખી વિજ્ઞાનને માનવ હિત માટેજ વાપરવા દબાણ લાવી શકે છે.

ડૉ. રાધાકૃષ્ણુનન

ડૉ. રાધાકૃષ્ણુને પોતાના ભાષણુમાં જણાવ્યું કે "આંતરરાષ્ટ્રી સંગઠન કરી વિશ્વ બંધુત્વની હવા તઇયાર કરવા માટે કોમનવેલ્થ એક સાધન છે. ગાંડી દુનીયા યુદ્ધ માટે તઈયારીઓ કરે છે અને છતાં એને યુદ્ધ નથી જોઇતુ એને કોમનવેલ્થ વિશ્વબંધુત્વના પાયાના ચણુતર પરથી બચાવી શકશે." બાયબલમાંથી એમને એક ફકરો ટાકતાં જણાવ્યું કે, "બાપે કરેલા પાપનું ફળ ત્રીજી ચોથી પેઢી સુધી બાળકોને ભોગવવું પડે છે." આમ હોવા છતાં આજે શા માટે લોકો પોતાના અંતરના અવાજ વિરૂદ્ધ આ બધુ કરે છે? હું માનું છું કે માનવના આત્મામાં જે ક્રાંતી થઇ રહી છે તેનો પડઘો દુનીયાની ક્રાંતી પર પડે છે."

આજની દુનીયાનું સંશોધન કરતાં તેઓએ જણાવ્યું કે, "આજે જે સારૂં છે તે કોઇને કરવું નથી અને જે ખરાબ છે તે કરીએ છીએ. મહાભારતમાં છે કે, આપણુને સાચા ખોટાનું જ્ઞાન હોય છે પણ તેને સ્વીકારી શકતા નથી અથવા મુકી શકતા નથી. આ ધર્મ, અને પાપ વચ્ચેની ક્રાંતીનુ યુદ્ધ માનવ અંતરમાં છે.

વિજ્ઞાન અને શિલ્પનો આપણે વાંક કાઢીએ એ મારે મન નકામો છે. વિજ્ઞાન અને શિલ્પ એ એવા હથીયારો છે કે જે ગુલામીનો નાશ કરે છે નહી કે ગુલામ બનાવે. વિજ્ઞાનની પ્રગતીથી માનવનું જીવન વધુ સુખ અને સમૃદ્ધીમય થયું હતું. વિજ્ઞાનના અદ્ભુત શોધોને માનવજીવનને ઉન્નત કરવા શા માટે ન વાપરી શકાય એના કાંઈ જ કારણો નથી દેખાતા. સ્ટેટલાઇટસ અને રોકેટસ માનવજીવનના નાશ માટે જ શા માટે વપરાવવા જોઇએ. માનવ સમાજ વચ્ચે જે અંતર છે કે જેથી તેઓ દુર રહે છે તેમનો તે પુલ બની તેમને ભેગા કરી શકે છે. વિજ્ઞાને સમુદ્ર અને ખીણો ઉપર પ્રભુત્વ મેળવી એક બીજા દેશોને નજીક આણ્યા છે. માનવના મનમાં જે જ્ઞાતીવાદ રાષ્ટ્રવાદ ધર્મવાદ, કે બુધ્ધીવાદ ઘર કરી બેઠો છે તેનો નાશ કરવો જોઇએ. વિજ્ઞાને માનવને એક સ્વર્ગભૂમી બનાવવાની તક આપી છે. એક નવી "દુનીયા કે, જેમાં સારપ વધારે હશે અને ખોટાની ઉપર અંકુશ મુકી શકશું."

અંતમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, ભય તથા દ્વેષ એ માનવતાનો શત્રુ છે પણ આપણાથી કોઇ ભય પામે અથવા આપણો કોઇ દ્વેષ કરે એ એથી પણ બુરૂ છે. કોઇ પણ અણુજાણુ દેશો સાથે આપણે મૈત્રી ભર્યો સારો સંબંધ રાખી ન શકીએ એને માટે કાંઇ પણ કારણો નથી. માનવ સ્વભાવનું પરીવર્તન થાય અને આધ્યાત્મીક ઉન્નતી થાય તોજ આ સંભવીત બને. આથી આજે જે સમાજ ખોટે માર્ગે જાય છે એની સાથે આપણે પણ સાથ આપવાની જરૂર નથી. પણ એક નવી દુનીયા બાંધવા માટે આપણો પ્રયત્ન હોવો જોઇએ કે, જે દુનીયા કાલની નહી, આજની પણ નહી, પણ આવતી કાલની હશે.

શિક્ષકો જોઈએ છે

— શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, જોહાનીસબર્ગ—મુખ્ય શાળા તેમજ ફોર્ડસબર્ગ શાખા અને ગોલ્ડ સ્ટ્રીટ શાખા માટે બપોરે પાર્ટ ટાઇમ કામ કરવા શિક્ષક-શિક્ષિકાની જરૂર છે. ઉમેદવારે ઉમર, લાયકાત અને અનુભવ જણાવી નીચેના સરનામે તા. ૩૦—૧—૫૯ સુધીમાં અરજી કરવી પગાર લાયકાત મુજબ આપવામાં આવશે.

છોટુભાઇ છીબાભાઈ
મંત્રી
શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, સમીતી
ગાંધી હોલ, ૫૦ ફોકસ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

પત્થરનો ચહેરો

અનુવાદક: હર્ષદરાય માસ્તર (જો'બર્ગ)

(ગયા અંકથી ચાલુ)

એ મહાન દિવસે, અરનેસ્ટ બીજા લોકો સાથે કામ રહેવા દઈને, ભોજન સમારંભ આગળ આવી પહોંચ્યો ત્યાં એક પાદરી ઉભો થઈને બોલતો હતો. તેણે સામે પડેલી ભોજન સામગ્રી માટે તેમજ જેના માટે તેઓ સૌ ભેગા મળ્યા હતા તે શાંતિ-ચાહક અને માનનીય મિત્ર ને માટે ભગવાનનો આભાર માન્યો અને આશિર્વાદની માગણી કરી. વૃક્ષોની નીચે ખુલ્લામાં એ ભોજન સમારંભ ગોઠવાયો હતો. બધી તરફ ઘટાદાર વૃક્ષો ઉગેલા હતા માત્ર પૂર્વમાં એક વૃક્ષ વગરના ભાગ માંથી દુર દુર પેલા પત્થરના ચહેરાને જોઈ શકાતો હતો. સેનાપતિની ખુરશી ઉપર, કે જે ત્યાંના એક વખતના પ્રમુખની હતી, તેના પર લીલા પાંદડા વાળી એક વૃક્ષની ડાળ ઝુલી રહી હતી. પાસેજ પોતાના દેશના પ્રતીક રૂપ એક ઝીલા ખડકેલી હતી, જેની નીચે રહીને તેણે આટ આટલા વિજયો મેળવ્યા હતા. આપણો દોસ્ત અરનેસ્ટ, પોતાના પગ પર ઉંચો નીચો થતો હતો. તેને એ વહાલા મહેમાનનાં દર્શન માત્ર કરવા હતા. લોકો સેનાપતિ જે કંઈ પણ બોલે તે સાંભળવા ને આતુરતાથી ઉંચા-નીચા થતા હતા. સ્વયંસેવકોની એક ટોળી ત્યાં રક્ષણ કરવાના હેતુથી ઉભી હતી. જે માણસ જરા નરમ સ્વભાવનો દેખાય તેને રાયફલના છેડાથી ગોદો મારીને, દુર ખસેડવાનો પ્રયત્ન કરીને તેઓ તેમની ફરજ અદા કરતા હતા. અરનેસ્ટ નરમ પ્રકૃતિનો હોઈને લોકોના ધસારા માં પાછળ રહી ગયો તેથી તેનાથી સેનાપતિને જોઈ શકાતું ન હતું. પોતાને હીંમત આપવાને માટે તેણે મોઢું ફેરવી ને પેલા પત્થરના ચહેરા સામે જોયું અને એ શ્રદ્ધાળુ અને જુના મિત્રને અરનેસ્ટ તરફ જોઈને સ્મિત કર્યું. આ દરમ્યાનમાં તેણે કોઈ છો બોલતા સાંભળ્યા. તેઓ પેલા સેનાપતિના ચહેરાને પત્થરના ચહેરા સાથે સરખાવતા હતા.

"એના ચહેરામાં એક વાળ જેટલો યે તફાવત નથી!" એક બાર દઈને કહ્યું.

"ખરેખરજ! આબેહુબ એ ચહેરાની જ નકલ છે!" બીજાએ જવાબ આપ્યો.

"નકલ છે! હું તો કહું છું કે પેલા પહાડના ઢાળ પર છે તે તો મોટા બિમારી કાચમાંથી દેખાતો આ સેનાપતિનોજ ચહેરો છે!" ત્રીજાએ કહ્યું "અને શા માટે નહીં! એ તો નિ:શંક આ જમાનાના જ નહીં પણ કોઈ પણ જમાનાના મહાનમાં મહાન પુરૂષ છે."

અને પછી એ ત્રણે જણે મોટેથી વિજયનાદ કર્યો, જે વીજળીની ત્વરાએ ટોળામાં પ્રસરી ગઈ, અને સેંકડો મોઢેથી એ નાદ પોકારાયો. એના પડઘા માઈલો દુરથી પડવા, લાગ્યા, જાણે પેલા મહાન પત્થરના ચહેરાએ ગર્જના કરવા માંડી ન હોય એવું લાગ્યું. આ બધી ટીકાઓ સાંભળીને અને લોકોનો અનેરો ઉત્સાહ જોઈને અરનેસ્ટનો ઉમંગ ઉભરાઈ આવ્યો. એને લાગ્યું કે છેવટે પત્થરના ચહેરા જેવાજ ચહેરાવાળો મહાન પુરૂષ તેમની મધ્યમાં આવ્યો છે. અરનેસ્ટે એવી કલ્પાના કરી હતી કે આટલી બધી જેની રાહ જોવાઈ રહી હતી તે પુરૂષ આવશે ત્યારે તેની મુખમુદ્રા શાંતિ વ્યક્ત કરતી હશે; તેની વાણી સદ્વચનો ઉચ્ચારતી હશે. તે સૌનું ભલું કરશે અને સૌ લોકોને સુખી કરશે. પણ હંમેશ મુજબ સચ્ચાઈથી અને વિહંગદષ્ટિએ આ વસ્તુ ને જોતાં તેનું મન આનાકાની કરવા લાગ્યું. જો કુદરતે પોતાનીજ રીતે માણસ જાતનું ભલું કરવાનું પસંદ કર્યું હોય તો તે આવા લડાયકને મોકલે ખરી કે જેની તલવારે લોહીના શેરડા ઉડ્યા છે? શું આવું ઉલટું ડહાપણ કુદરત સાંખી શકે?

"સેનાપતિ! સેનાપતિ!" લોકોએ બૂમો પાડવા માંડી. "શાંતિ જાળવો! સેનાપતિજી ભાષણ કરવા ઉભા થાય છે."

સેનાપતિના સ્વાસ્થ્યને માટે તાળીઓ ના ગડગડાટ વચ્ચે પીણાં પીવાયાં અને હવે સેનાપતિ સૌનો આભાર માનવાને ઉભા થયા. અરનેસ્ટે એને જોયો. ત્યાં તે સેનાપતિ ઉભો હતો! તેના ખભા પર જરીકામ કરેલું કપડું હતું. લીલા પાંદડાવાળી ડાળા તેની ઉપર કમાન જેવી ઝુકી રહી હતી, જાણે તેની આંખ પર છાંયો નાખવા મથી રહી હતી! અને તેની બાજુમાંથીજ પેલો પત્થરના ચહેરો દુર દુર દેખાતો હતો. અને શું સાચેસાચ લોકોના કહેવા પ્રમાણે આ બે ચહેરા વચ્ચે મળતાપણું હતું! પણ અરનેસ્ટ તેને ઓળખી ન શક્યો. તેને તો સેનાપતિ ના ચહેરા પર લડાઈનું ખમીર નજરે પડતું જોયું, સહનશીલતા, જોમ અને દઢતા દેખાતા હતા. પરંતુ પેલું શાંત, ડહાપણ ભર્યું, ઉંડું, વિશાળ, પ્રેમ દાખવતું પત્થરનું મુખ આ સેનાપતિના મુખ કરતાં કેટલું બધું જુદું હતું! અને ધારો કે એ પત્થરનો ચહેરો કડક નજરે જોવા માંડે તો પણ તેનાં શાંત સ્વભાવથી તે આ સેનાપતિ જેવી કડક નજરે તો ન જ જોઈ શકે.

"પેલી ભવિષ્યવાણીનો માણસ આ નથી." અરનેસ્ટે નિ:સાસો નાખતાં પોતાને જ કહ્યું, અને તેણે લોકોનાં ટોળાથી દુર ચાલવા માંડ્યું. "શું હજી વધારે રાહ જોવી પડશે!"

દુર દુર પહાડ પર એકત્રિત થતા ધુમ્મસમાં એ મહાન પત્થરનો ચહેરો, કોઈ દેવદુત સમો પોતાને સોનેરી રંગ ના વાદળના કપડામાં લપેટી લેતો હતો! અરનેસ્ટે તે તરફ જોયું અને તેની નવાઈ વચ્ચે એ પત્થરના ઝાંખા ચહેરા પર હાસ્ય ફરકી રહ્યું હતું. અસ્ત થતા સૂર્યના કિરણોમાં એ ભવ્ય મુખપર કાંતિનું ઓજસ પ્રદીપ થઈ રહ્યું હતી અને વધારે ઉજ્જવળ બનતો હતો. કદાચ આથમતા સૂર્યનાં કિરણો ધુમ્મસમાંથી પસાર થતા હોવા ને લીધે પણ એ ચહેરો એવો દેખાતો હોય! પણ હંમેશ મુજબ, અરનેસ્ટ ના એ અજાયબી ભર્યા મિત્રે તેને ફરીથી એટલો આશાવાદી બનાવી દીધો કે જાણે તેણે કદી વ્યર્થ આશા રાખીજ ન હતી!

"ગભરાતો નહીં, અરનેસ્ટ," તેના અંતરમાંથી અવાજ આવ્યો જાણે પેલો પત્થરનો તેને કાનમાં કહી રહ્યો હતો, "ધીરજ રાખ અરનેસ્ટ, તે જરૂર આવશે."

બીજા કેટલાક વર્ષો ઝડપથી વહી ગયા. અરનેસ્ટ હજુ એજ વતનની ખીણમાં રહેતો હતો અને હવે તે આધેડ વયનો થયો હતો. ધીમે ધીમે લોકો તેને ઓળખતા થઈ ગયા હતા. હજુ પણ તે કામ કરીને ગુજારો કરતો અને હતો તેવોજ સાદા સ્વભાવ નો હતો. પણ તેણે એટલું બધું વિચાર્યું હતું, એટલી બધી લાગણીઓ અનુભવી હતી અને માણસ જાતના ભલા માટે નિરર્થક લાગતી આશાઓ સેવવામાં એટલા બધા કલાકો ગાળ્યા હતા કે તેને લાગ્યું કે તેણે દેવદુતો સાથે વાતો કરી હતી અને જાણ્યે-અજાણ્યે એમના ડહાપણની છાપ પોતા પર પડી હતી. શાંત અને વિચાર ભર્યા એના જીવનના નિત્યક્રમ માં એ જોઈ શકાતું હતું. જાણે એક શાંત ઝરણાએ બન્ને કિનારે, આખે રસ્તે લીલો પહોળો પટ બનાવ્યો હતો! એકેય દિવસ એવો પસાર નહીં થયો હોય કે જે દિવસે આ બિચારા અરનેસ્ટનું જીવન દુનીયાને ખટક્યું હોય. તે કદી પોતાના માર્ગથી વિચલીત થયો ન હતો અને તેના પાડોશીને મન તો તે આશિર્વાદરૂપ હતો. અનિચ્છાએ પણ તે ઉપદેશ આપવાનું કાર્ય કરતો. તેના પવિત્ર અને ઉચ્ચ તેમજ સાદા વિચારો તેની વાણીમાં પ્રગટ થતા હતા અને એ સઘળું તે આચરણમાં ઉતારતો. તેણે એવા સત્ય વચનો ઉચ્ચાર્યાં કે તેને સાંભળનારાએ તેમનું જીવન એ પછી સાચે માર્ગે વાળ્યું. અરનેસ્ટને બોલતા સાંભળનારાઓ પૈકી તેના પાડોશીઓ અને ગાઢ મિત્રોએ કદી એવું ધાર્યું ન હતું કે અરનેસ્ટમાં સાધારણ માણસ કરતાં કંઈક વિશેષ હતું. અરનેસ્ટને પોતાને તો એ વિશે જરાયે ખ્યાલ ન હતો, પણ સાચે જ તેના મુખમાંથી એવા વાક્યો નીકળતા કે જે આગળ ઉપર કોઈ પણ મનુષ્યના મુખે કદી ઉચ્ચારાયા ન હતા.

બુકકીપીંગ, ઈનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઈસેન્સીંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઈનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું: **માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.**

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર.

ફોન: ૮૭૫–૭[illegible]૨૧ પહેલે માળે,
બોક્સ ૫૨૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

ગુડ્સ શીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફુલ્લટ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અથાણ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧–૩ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોળ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૬–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલ્જીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ભારત પ્રજાસત્તાકની ઉજવણી

ડરબનની ગુજરાતી મહીલા મંડળે તા. ૨૫મીના ભારત પ્રજાસત્તાક દીન ની ઉજવણી છાનદાર રીતે કરી હતી. શરૂ વાતમાં સ્ટેજ પર ફરકાવેલા ઝંડાને વંદન કરી "વિજયી વિશ્વ તીરંગા"નું ગીત ગવાયું હતું. ઝંડા નિચે પૂ. બાપુ-ના વડા પ્રધાન નહેરૂ અને રાષ્ટ્ર પતી રાજેન્દ્રપ્રસાદના ફોટાઓ ફુલથી શણુગારી મુકવામાં આવ્યા હતાં. દીપજ્યોતો પણ પ્રકાશ વેરતી હતી. ઝંડા વંદન પછી સભાએ એક મીનીટ આઝાદી મેળવવા જે જાણીતા અને અજાણ્યા શહીદો થયા છે તેમની યાદમાં શાંતી જાળવી હતી.

શ્રીમતી સુશીલાબેન ગાંધીએ પ્રમુખ સ્થાનેથી હીંદની આજની પરીસ્થીતી કેવી ભયમાં છે તેનો ટુંક ખ્યાલ આપ્યો હતો. ભારતના સુત્રધારો આજે ચીંતાગ્રાં છે કે, આઝાદી પાછી ચરી ન જાય. કારણ પ્રાંતભેદ ભાષા ભેદ વિગેરેના ઝગડાઓ ખુબ ફાટી નીકળ્યા છે. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે સ્વતંત્રતા મળે પણ તેનો ઉપયોગ ન કરીએ તો તેનો લાભ શું? બેનો પોતે હજી પરતંત્ર રહેવા ઇચ્છે છે. તેઓએ સ્વતંત્ર થવું જોઇએ નિર્ભય બનવું જોઇએ. અને દુનીયામાં રસ લેતા થવું જોઇએ.

આ ઉપરાંત બેનો તરફથી ભજનો ગરબા, બે નાના સંવાદો, પ્રાર્થના ધુન વિગેરે કરવામાં આવ્યા હતાં. ઉજવણી ઘણી ભાવભીની બની હતી.

રાષ્ટ્રપતીનો સંદેશ

અનાદી કાળથી આપણે ભારત વાસીઓ આપણી રીતેજ વિચારતાં આવ્યા છીએ. જો કે આપણે ભૌતિક પદાર્થોની અપેક્ષા નથી કરી છતાં હમેશા એ વાતનો ખ્યાલ રાખીએ છીએ કે, જીવન ભૌતિક રૂપથી સુખી અને આનંદીત રહે. છતાં પણ આપણે આ ભૌતિક પ્રદાર્થને મુખ્ય સ્થાન નથી આપ્યુ. અને તેથી જ આપણો દેશ ગરીબ હોવા છતાં જો તેની ગરીબ પ્રજાને બરાબર સમજો અને તેનો અભ્યાસ કરો તો તેઓ સુખી અને આનંદી દેખાશે. ચાથરે વીટાયલુ શરીર અને કાદવથી લેપટાયલા હાથ વાળો માનવી જેટલો સુખી અને સંતોષી હોઇ શકે તેટલો ભાગ્યે જ ભૌતિક પદાર્થોમાં લપેટાયલો માનવી સુખી હોઇ શકે.

પણ આજે મને ભય લાગે છે કે આપણે ભૌતિક સાધનોને વધુ મહત્વ આપી રહ્યા છીએ અને તેથી આપણી ત્યાગની શક્તી કુંઠીત થઇ રહી છે.

—રાજેન્દ્રપ્રસાદ.

પ્રજાસત્તાક દીનનો સંદેશો

રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદે આઝાદીની ઉજવણી પ્રસંગે ભારતના વતનીઓ જોગો એક સંદેશો પાઠવ્યો છે. એમાં તેઓ જણાવે છે કે; ગત વર્ષમાં હું જાપાન, મલાયા, અને ઇન્ડોનેશીયાની મુલાકાતે ગયો હતો. બીજા બધા કરતાં તેઓને મળીને વાતો કરીને અને સાંભળીને હું ઘણો રાજી થયો હતો. હોંગકોંગ, રંગુન, બેન્ગકોક, અને સીંગાપોરના વિમાની મથકે હું ઘણા મોટા પ્રમાણના હીંદીઓને મળ્યો હતો.

મેં આ બધા ભાઇ બેનોને જ્યારે મળ્યો ત્યારે જે કહ્યું હતું તે મારા બીજા ભાઇ બેનો કે જેઓ પરદેશમાં વસે છે તેમને કહ્યું છું. સૌથી પ્રથમ આર્થીક સામાજીક અને રાજકીય ઉન્નતી અમે જે સાધી છે તે વીશે કહું. હીંદના ઘણા ભાગોમાં જાતજાત ના ઉદ્યોગોની ખીલવણી થાય છે પાણી ને પહોચાડાય છે. જે કોઇ હીંદની મુલાકાતે આવે તેઓ આ બધુ જોય એમ હું ઇચ્છું છું.

"તમારા પરથી હીંદની કીંમત થશે એ ધ્યાનમાં રાખી તમે તમારૂં વર્તન સારૂં રાખી હીંદના નામને ઉજવલ કરશો એવી આશા આજે ફરી વ્યકત કરૂં છું. તમે હમેશા એ ધ્યાનમાં રાખજો કે તમે આઝાદ હીંદના હવે નાગરીક છો. અને તે ધ્યાનમાં રાખી જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં ત્યાંની પ્રજા સાથે ભળી સહકારથી કાર્ય કરશો.

"હું ફરી મારા અભિનંદન તમને મોકલું છું."

વિવિધ વર્તમાન

પ્રેમને પાયે સમાજ સ્થાપો

ફ્રાંસના એક જાણીતા સમાજ સુધારક મુંબઇમાં ગયે અઠવાડીએ આવ્યા હતા. તેઓએ "ભુખનું રૂદન અને આજની દુનીયાની તરસ" એ વિષય પર એક કેથલીક પરીષદમાં ભાષણ કર્યુ હતું. તેઓએ જણાવ્યું કે, પહેલાના નાગરીકો કરતા આજના અને ભાવી નાગરીકો પર વધુ જવાબ દારીઓ આવે છે. કારણ દુનીયા વિશાળ થતી જાય છે તેમ તેમ તેના ગુંચવાડા પણ વિશાળ થતાં જાય છે. "તમારા સાથીના પ્રેમ વગર તમે તમારૂં જીવન ઉન્નત કરો એ માનવતા વિહીન છે." તેઓ એ યુવકોને જણાવ્યું.

વધુમાં તેમને કહ્યું "પ્રેમને પાયે સમાજનું ઘડતળ કરો અને સરખે ભાગે વ્હેંચણી કરી દુનીયાની ભુખ અને તરસ મીટાવો. એજ યુવક પાસે આ યુગની માગ છે."

શેત્રંજીનું પાણી ભાવનગર નહિ મળે

સૌરાષ્ટ્રમા કેટલીક નદીઓના બંધે બાંધવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે તેમાં અત્યારે શેત્રંજી બંધની મોટી યોજનાનું કામ પણ ચાલી રહ્યું છે. આ યોજ નાનો અમલ કરવા જતાં ચોક નામનું ગામ ડુબી જાય છે અને તેને બદલે નવું ગામ બાંધવાને લગતી જે પ્રાથમીક મુશ્કેલીઓ જણાતી હતી તેનો હવે ઉકેલ આવી ગયો છે, હવે જાણવા મળ્યું છે કે શેત્રંજીનું પાણી ભાવનગરને આપવાનો નિર્ણય લેવાયો હતો તે બદલાયો છે અને હવે શેત્રંજી નું પાણી ભાવનગરને નહી મળે. કેટલાંક વર્તુળો ભાવનગરને શેત્રંજીનું પાણી મળે તેવી વ્યવસ્થા કરવા માટે લાગતા વળગતા સતાવાળાઓને સમજાવી રહ્યાનું જાણવા મળે છે.

કોમ્યુનીસ્ટોનો હુમલો

ભારતના કોમ્યુનીસ્ટ વર્તમાન પત્રો વડા પ્રધાનના મંત્રી મી. મથાઇ ઉપર પ્રહારો કરે છે. તેમની સામે પગલા ભરી શકે તે માટે તેઓએ પોતાના હોદ્દાનું રાજીનામુ આપ્યું છે. ભારતના બે કોમ્યુનીસ્ટ છાપા અને બીજા છાપાઓએ તેમની ઉપર સખત પ્રહારો કર્યા છે.

નહેરૂને ૧૨મી જુનના એક પત્ર લખતાં મથાઇએ પોતે શા માટે કામ છોડે છે તે જણાવ્યું હતું. તેઓએ લખ્યું હતું કે, "હાલમાં વધુ અને વધુ ધારાસભાના સભ્યો અને સરકાર ના કામ કરનારાઓ ઉપર ગમે તેમ હુમલા કરવામાં આવે છે. અને તેને માટે કોઇ જાતના પુરાવાઓ તેઓ આપવા બંધાતા નથી. આથી પ્રજા પર ખરાબ છાપ પડે છે. આ વાતા વરણને લીધે ઘણા થોડા કે જેઓ સ્વમાન પ્રિય હોય તેઓ સરકારી કામ માં જોડાવવા રાજી થાય છે."

સાભાર સ્વીકાર

ઇચ્છાબેન હી. જીવણભાઇ	જોહાનીસબર્ગ	૧	૧	૦
રતનબેન મો. ડાહ્યાભાઇ	"		૧૦	૬
દેવીબેન વીઠ્ઠલ	"		૧૦	૬
ગંગાબેન મો. પટેલ	"		૧૧	૬
રૂક્ષ્મણીબેન મો. ભગવાન	"		૧૦	૬
એ. એચ. ભયાત	"		૧૧	૬
શાંતાબેન છોટુભાઇ મોરાર	"		૧૦	૬
જશોદાબેન ભ. મકનજી	"		૧૦	૬
કાછલીયા	"	૧	૧	૦
જીણાભાઇ વલ્લભભાઇ પટેલ	"		૧૦	૬
મણીબેન ભવનભાઇ પટેલ	"		૧૦	૬
પ્રેમીબેન ભૂપતભાઇ વિઠ્ઠલ	"	૧	૧	૦
જમુબેન પટેલ	"		૧૦	૬
મીત્ર			૫	૦
રતનજી જીવણજી	વુસ્ટર	૨	૨	૦
છોટુભાઇ	પો. એ.	૧	૨	૦

પો. બો. ૫૪૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૯૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "ભગતકો"
ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ-અને ઇમ્પોર્ટર્સ
ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરી, દેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અત્તરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઇકર તથા બીજી અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

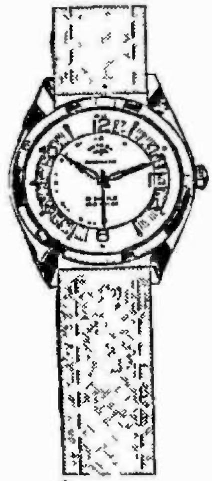

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* શેટરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોકસ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

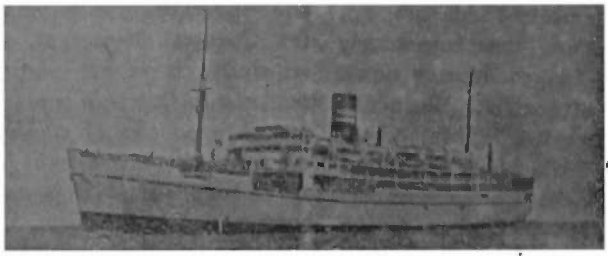

સ્ટીમર અમરા ૪થી ફેબ્રુવારી ૧૯૫૯માં આવશે.
અને મુંબઇ ૧૦મી ફેબ્રુવારી ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૪૨-૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પ્રાઈવેટ લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

ખુશ ખબર!

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીઝનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંગ ભેર ચાલ્યા આવો.

પણ કયાં?

નામ અને શરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજીટેરીયન લૉજ

૧૨૬—૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — ડરબન. — ફોન: ૬૭૫૭૧.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુઘડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હવા ફરવામાં મોજ આવે છે?

---

(૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવા માટે રીઝરવેશન થઇ શકશે.
(૨) ભોજનના પ્રબંધપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
(૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
(૪) બહાર ગામના ઓર્ડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

—ડરબનની કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલની આફ્રિકન નર્સોએ ખોરાક સારો ન મળતો હોવાથી ખોરાકનો બાયકોટ કર્યો છે. ૨૮મી જાન્યુઆરીએ આઠ દીવસ થયા હતાં. કોંગ્રેસ તેમને ખાવાનું એક વખત પહોંચાડે છે. લીબરલ પક્ષના લીઓ કુપરે કહ્યું કે હું આશા રાખુ છું કે સત્તાધીશો તડજોડ કરી સારૂં સમાધાન લાવશે.

—ડરબનના સાઉથ આફ્રિકન ઓરગેનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. મુલ્લાએ ધરપીગોમાં નવ કાઉંસીલરોના માનમાં ધરપીગોની ઓરીયન્ટ ક્લબમાં ખાણું અપાયું ત્યારે રંગભેદના સવાલોની અવિધીસરની ચર્ચાઓ કરી હતી. આ કાઉંસીલરો માના કેટલાક રંગભેદની નીતીને લગતી કેટલીક સમીતીના હોદ્દેદારો છે.

—પોર્ટ એલીઝાબેથમાં યુનીવરસીટીમાં ધબાધદાપણા સામે વિરોધ કરતુ સરઘસ કાઢવામાં આવ્યું હતું. રસ્તા પરથી સરઘસ પસાર થયું તે વખતે એક કારમાંથી એક ગોરૂ મોઢુ બહાર ડોકાયુ અને એક વિદ્યાર્થીપર થકયુ. જ્યારે બીજાએ તેઓને કહ્યું કે "જાવ અને કાફરોને પરણો."

—ઇન્ડિયન પેપર એન્ડ સ્પાઇસીસ ટ્રેડ એસોસીએશનના મુખીના જણાવવા પ્રમાણે ચાલુ વર્ષના પ્રથમ દસ માસ દરમીયાન ભારતની મરીની અમેરિકાની ખરીદીમાં પચાસ ટકાનો ઘટાડો થયો છે જ્યારે રશિયા સૌથી મોટામાં મોટું ગ્રાહક ચાલુ રહ્યું છે.

—પંજાબમાં જ્યાં જ્યાં જ્વાલા મુખી છે ત્યાં ત્યાં તેલ અને ગેસનો વિશાળ જથ્થો હોવાનું મનાય છે. આ જથ્થાનો કુલ વિસ્તાર દસ લાખ ચો. કિલોમિટર હોવાનો મનાય છે.

—વિનોબાજીએ એક સભામાં જણાવ્યું હતું કે જો આપણે ફરી પાછા વાનપ્રસ્થાશ્રમનો સ્વિકાર કરીએ તો ભારતને બે કરોડ ખરા સેવા ભાવી સેવકો મળે. ૫૦ વર્ષ પછી દરેકે વાનપ્રસ્થ થવું જરૂરી છે. ભારત સંતોની ભૂમી છે. એ ભૂમીમાં સંત સેવકો મળવા જ જોઇએ.

—ભાવનગરના એક કોંગ્રેસ સભ્યે ૧૦૧ લોકોને દારૂ છોડાવવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. સાત માસમાં તેઓ ૭૦ જેટલા લોકોને છોડાવી શકયા છે. તેઓએ નક્કી કર્યું છે કે; જ્યાં સુધી ૧૦૧ ને ન છોડાવે ત્યાં સુધી જમે ત્યાં જમે પણ ઉભા ઉભા જ જમે.

—કરાચી પાસે દરીયા કાંઠેના જંગલ માંથી ૧૦ મણ સોનું પોલીસોને તપાસ માં જડયું છે.

—૧૮૫૭થી ૧૯૪૭ સુધી રાષ્ટ્રના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં જીવન સમર્પણ કરનાર શહીદોના સ્મારક માટે, લાલ કિલ્લાના બુરજ સામેની ચાંદની ચોકની જગ્યાની આખરી પસંદગી કરવામાં આવી છે.

—ઉજ્જૈનની વિક્રમ યુનીવર્સીટીએ પોતાના બગીચાને બહોળો કરી તેની બીજી બાજુ વિક્રમ કીર્તી મંદીર ઉભુ કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ માટે ૨ લાખ રૂપીયાનો અંદાજ થયો છે અને માર્ચથી કામ શરૂ થશે. ગાર્ડનમાં બે રમત ગમતના મેદાનો પણ રાખવામાં આવશે.

—કેરાલાના મુખ્ય પ્રધાન નમબુદ્રીપાદ મોસ્કોમાં ભરાનારી ૨૧મી સોવીયટ કોમ્યુનિસ્ટ પક્ષની કોંગ્રેસમાં હાજરી આપવા જવાના છે. જે ૨૭મીના ભરાવવાની છે.

—ઇન્દોરના મહાન સંગીતજ્ઞ ઉસ્તાદ રજબ અલ્લી ખાન ૯૦ વર્ષની ઉમ્મર મરણ પામ્યા છે.

—ઘાનાના વડા પ્રધાને તાજ મહાલની મુલાકાત પછી જણાવ્યું હતું કે, "એમની તાજ માટેની કલ્પના હતી એના કરતા પણ તાજ ઘણો વધારે અદ્દભુદ છે."

—મુંબઇના વિલ્સન જોને દુનીયાનુ બીલીયર્ડ ચેમ્પીયનશીપ મેળવ્યું છે. એનું બહુમાન કરવા રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને નહેરૂ તથા મેયર અરૂણા અસફ અલ્લીએ માન આપ્યું હતું.

—જાણીતી અમેરીકન લેખીકા મીસીસ પર્લબક જણાવે છે કે કોરીઆમાં નાના બાળકો જેઓ કોરીઅન છોકરીઓ અને અમેરીકન સીપાઇઓની ઓલાદ છે તેઓ "માખીની જેમ" મરે છે. સાઉથ કોરીઆમાંથી બાળકોને ખસેડવા ત્યાંની સરકાર ઇચ્છે છે પણ યુનાઇટેડ સ્ટેટસની મદદ મળવામાં ખુબ ઢીલ થાય છે. ચીનાઓને આ પ્રજા અણુગમતી છે.

—મુંબઇના વિમાની મથકે પ્રેસના માણસો માટે ખાસ એક ઓરડો રાખવામાં આવ્યો છે કે જેમાં વિમાનમાં આવતા જતા મોટા માણસોની પ્રેસ પરિષદ પ્રેસ વાળાઓ ભરી શકે.

—ઘાના સાથે રેડીયોનો અને તારનો વ્યવહાર ભારત સરકારે શરૂ કર્યો છે.

—નહેરૂએ એક સભામાં જણાવ્યું હતું કે, બાળકોને શિક્ષણ આપવા માટે આલીસાન મકાનો ઉભા કરવાની કોઇ જરૂર નથી. ભારતની ઋતુમાં ઘણા દિવસો ઝાડો નીચે બાળકોને ભણાવી શકાય છે. તેમજ શાળામાં ખાવાનુ આપવાની રીત મદ્રાસે રાખી છે તેમ બીજા દેશોએ પણ રાખવાની જરૂર છે.

—અલ્હાબાદમાં એક સભામાં બોલતા વડા પ્રધાન નહેરૂએ જણાવ્યું હતું કે "હું ગાયને ઘોડાની જેમ વિચારી શકું છું." આથી ચુસ્ત ગૌ પુજકોને ખાયનુ અને હીંદુ ધર્મનું અપમાન લાગ્યું અને તેને માટે નહેરૂ પર કેસ કરવા નોંધણી કરી પણ જજે કાયદેસર તેમ ન થઇ શકે એમ જણાવ્યું.

ભુલ સુધાર

ઇન્ડીયન ઓપીનીયનના તા. ૯–૧–૫૯ના ત્રીજા પાનાપર "ઇ. ઓ.–ના જરૂરીયાત?" વાળા લેખમાં નીચેનો સુધારો વાંચવા કૃપા કરસો.

ત્રણ પ્રકારના શ્રોતા (૧) શ્રોતા, (૨) શ્રોતા, (૩) સરોત ને બદલે

(૧) શ્રોતા=સાંભળનારા.
(૨) શ્રોત્રા=વેદાંતના અભ્યાસી.
(૩) સરોતા=સુડી–ટીકાકારો.

સામાજીક ખબરો

લગ્ન:

બેયાલ નિવાસી મુળ ગામ ભેરૂના શ્રી કાળાભાઇ વર્ધુભાઇના જ્યેષ્ઠ પુત્ર ચિ છગનલાલના શુભ લગ્ન દેગામ નિવાસી સ્વ. ગુલાબભાઇ ગોપાલજીની પુત્રી ચિ. શાંતાબેન સાથે વિ. સં. ૨૦૧૫ પોષ ૨૩૬૮ને શનિવાર તા. ૧૭–૧–૫૯ના દિવસે સંદ્રા મુકામે થયાં હતાં.

નવદંપતીને આશીર્વાદ આપવા માટે દુર દુરથી સારી સંખ્યામાં સગાં સ્નેહી મિત્રો પધાર્યો હતા. બન્ને પક્ષોના વડીલો એ જ્ઞાતિ ઉન્નતિ કામોમાં આગેવાની ભર્યો ભાગ લીધો હતો, તેનું સ્મરણ કરાવી નવદંપતીને એમને પગલે ચાલી નિસ્વાર્થ સેવા કરવા માટે વ્યકતાઓએ નિર્દેશ કર્યો હતો.

મરણ–આભાર

વુરટર કેપના રહેવાસી રતનજી ભાઇ જીવણજીના પિતાશ્રી જીવણભાઇ ભીખાભાઇ દેશમાં ગામ અંભેરી તા. ૬–૧–૫૯ના મંગળવારના દીને ૭૦ વર્ષની ઉંમરે ટુંક માંદગી ભોગવી દેવલોક થયા તે દુઃખદ પ્રસંગે જે જે ભાઇ બહેનો તરફથી દીલસોજીના સંદેશા આવ્યા છે. તેમનો આ પત્રદ્વારા ભાઇ રતનજી આભાર વ્યકત કરે છે.

વિભુ દર્શન !

રચનાર: કાંતિ મહેતા (આમચક)
(શિક્ષક: શ્રી ગાં. ભા. વિદ્યાલય, જોહાનીસબર્ગ.)

ગુરૂચેલા મળ્યા એકદિ' કરવા સુખદુઃખ વાત,
ચેલા ગુરૂજીને કહે, સાંભળ મુજ એક વાત.
દર્શન કરવા છે મારે વિશ્વનિયંતા મુજદ્વાર,
તેથી મારે કરવું છે સુરતણું જમણ શનિવાર.
પધારશે તે વારે બપોરે વિભુ તુજદ્વાર,
માટે રાખજે સઘળી તઇયારી અત્રેથી તઇયાર.
તે દિન આવ્યો, સઘળું થઇ ગયું તઇયાર,
રાહ જોઇ થાકયા, દીઠાં ન વિભુ તેવાર.
કિંતુ, એક સુરભિ પધારી ખાદ્ય આરોગ્યું તેવાર,
તે થકી, ચેલાએ ગૌને માર્યો ડાંગનો માર.
ચેલા ગુરૂને કહે, સાંભળ મૂજ દિલ વાત,
પ્રભુ મુજદ્વારે ન પધાર્યા, બની એ દુઃખદ વાત.
જા, ખોટું તું કહે, ન થયો વિભૂ સત્કાર?
ગૌરૂપે વિભુ પધાર્યા'તા તે ક્ષણે તુજદ્વાર.
શું કહો! પ્રભુ સુરભિ બની આવ્યા મુજદ્વાર?
મેં તો માર્યો છે એને ડાંગતણો અતિ માર......
કદીક ભિખારી–પ્રાણી વેશે દેશે હરિ દર્શન!
કદી ન રાખીશ માનવ! ભવમાં આવું વર્તન.

(નોંધ: ખધર લુસિયનના પ્રવચનનો આધારે)

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શાલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હમણાંજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "ત્રણ રોઝ" ગેટવે ઓફ ઇન્ડીઆ, અસોકાદરબાર, સુગંધી રાણી, ચામેલી, બત્તા મંગેશકર, વાસંતી, કૃષ્ણ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઇસ્લીસ્ટ માટે લખો. (અમો ફકત હીંદની બનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ ઓફર

થોડાક સીલકમાં રહી ગયેલ

મુંબઇનો બદામી લીલો હલવો ૧૬–૦ રતલ ૨ નું ટીન

,, સુકો હલવો — ૮–૦ ,, ૧ ,, ,,

રોડેશીયાના ગ્રાહકોને સ્પેસીયલ ઓફર

લીલુ આદુ ૭ પેની રતલ
લીલી હળદળ ૭ ,, ,,
આંબા હળદર ૭ ,, ,,
મોટી કળી વાળુ લસણ ૧/૨ રતલ
નાની ,, ,, ,, ૧૦ પેની રતલ

માલ બરોબર પેક કરી મોકલીશું.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :

શેકેલા ચણા, બદામ, એલચી, પૈવા, મમરા, સેન્ટેડ સોપારી, કાચી સોપારી, શેકેલી સોપારી, ગોળ, આંબલી, કાથો, હીંગ, મસુર, દરેક જાતની દાળો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાણીવાળા નાળીએર, વરીયારી, જીરૂ, લવીંગ, મેથી, રાઇ, અજમો, સુવા, હીમેજ, ધાણા, ધાણા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો ભુકો, રાજગરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.
Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકોર્ડની ૬ શીલીંગ છે.

			શી.–પે.				શી.–પે.
જમેલા	૫	રેકોર્ડ	૩૦–૦	દાસ્તાન	૫	રેકોર્ડ	૩૦–૦
જાદુ	૫	,,	૩૦–૦	લંકા દહન	૫	,,	૩૦–૦
રેલ્વે પ્લેટફોર્મ	૫	,,	૩૦–૦	સંગીતા	૫	,,	૩૦–૦
સાજન	૪	,,	૨૪–૦	મિલાપ	૪	,,	૨૪–૦
મલાર	૪	,,	૨૪–૦	હમલોગ	૪	,,	૨૪–૦
ઓલાદ	૪	,,	૨૪–૦	બાઝ	૪	,,	૨૪–૦
કોફી હાઉસ	૪	,,	૨૪–૦	એક ઝલક	૪	,,	૨૪–૦
મસ્તાની	૫	,,	૩૦–૦	હલ્લા-ગુલ્લા	૫	,,	૩૦–૦
પૂજા	૩	,,	૧૮–૦	નૌજવાન	૩	,,	૧૮–૦
તરાના	૫	,,	૩૦–૦	હરિ-દર્શન	૩	,,	૧૮–૦

સુચના:—પાછળથી ઓર્ડર આપનારને રેકોર્ડ માટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭–૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ ગ્રે સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

(શાહ-જહાન સિનેમા સામે)

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઇ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો. અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોકસ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor